

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE COMMISSIE BESTUUR EN MIDDELEN DORDRECHT D.D. 30 JUNI 2020

Vergaderkamer

Voorzitter: Mevr. Koene
Commissiegriffier: dhr. Bakker
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Van der Graaf (Beter Voor Dordt)
Dhr. Den Heijer (VVD)
Dhr. Van der Kruijff (CDA)
Dhr. De Lijster (GroenLinks)
Dhr. De Looze (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Peters (VVD)
Dhr. Polat (D66)
Dhr. Portier (SP)
Dhr. Schalken (Beter Voor Dordt)
Dhr. Veldman (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Wisker (VSP)
Dhr. Wringer (Beter Voor Dordt)

Ambtelijke ondersteuning: de heer Besseling, mevrouw Oude Ophuis

Portefeuillehouders: wethouder Burggraaf, wethouder Heijkoop, wethouder Sleeking

1. Opening, mededelingen en vaststellen agenda

De voorzitter: Nou, goedenavond allemaal. Als ik het rijtje ben afgegaan geloof ik dat we compleet zijn, redelijk compleet. Dus het is acht geweest, één minuut over acht, dus laten we gaan starten. Ik ga eerst even checken wie er allemaal zijn. Als uw naam genoemd wordt, gelieve even de camera en het geluid aan te zetten. Als eerste mijnheer Van der Graaf, Beter Voor Dordt.

De heer Van der Graaf: Ja, aanwezig.

De voorzitter: Goedenavond Herman. Als tweede, mijnheer Wisker, VSP.

De heer Wisker: Aanwezig 🟡.

De voorzitter: Goedenavond.

De heer Wisker: Goedenavond.

De voorzitter: Mijnheer De Lijster, GroenLinks Dordrecht.

De heer De Lijster: Aanwezig.

De voorzitter: Je klinkt heel zachtjes.

De heer De Lijster: Aanwezig.

De voorzitter: Goed zo, ja, dank je wel. Mijnheer Schalken, Beter Voor Dordt.

De heer Schalken: Aanwezig.

De voorzitter: Gezien, prachtige koptelefoon. Mijnheer Polat, D66. En die doet het ook. Dan hebben we mijnheer Wringer, Beter Voor Dordt.

De heer Wringer: Aanwezig, voorzitter.

De voorzitter: Goedenavond.

De heer Wringer: Goedenavond.

De voorzitter: Mijnheer Van der Kruijff, CDA.

De heer Van der Kruijff: Goedenavond voorzitter, ook aanwezig.

De voorzitter: Goedenavond. Mijnheer Portier, SP.

De heer Portier: Aanwezig voorzitter.

De voorzitter: Goedenavond. Mijnheer Veldman, ChristenUnie/SGP.

De heer Veldman: Aanwezig, voorzitter.

De voorzitter: Goedenavond. Mijnheer Den Heijer, VVD.

De heer Den Heijer: Aanwezig, voorzitter.

De voorzitter: Gehoord en gezien. Goedenavond. En dan hebben we als griffier bij ons mijnheer Bakker. Ja, die moet ook even aanwezig zijn.

De heer Bakker: Ja, ik ben er.

De voorzitter: ja, kijk, mijnheer Bakker, geweldig. En van de ambtenaren heb ik gezien mijnheer Besseling.

De heer Besseling: Ja, ik ben er ook even.

De voorzitter: En mijnheer De Looze zie ik ook opeens. Goedenavond.

De heer De Looze: Ja, daar ben ik. Goedenavond.

De voorzitter: Nou, dan heb ik iedereen geloof ik genoemd die ik heb binnen zien komen. Als ik iemand niet genoemd heb wil ik dat nu even zien. Maar volgens mij heb ik iedereen gesignaleerd en mijnheer Burggraaf ...

De heer Burggraaf: Voorzitter, volgens mij had ik mijn naam nog niet voorbij horen komen, bij deze.

De voorzitter: Heel goed, welkom. Goedenavond. Nog eventjes de aandacht voor het volgende, u kunt aangeven via de chat of u het woord wil hebben, graag even, voorzitter of mag ik even het woord. En als u niet aan het woord bent, uw beeld uitzetten en uw camera, want alles wat dan verder in uw kamer gebeurt kunnen wij meeluisteren. Eens even kijken, we hebben een agenda waar we de Kadernota gaan bespreken, in ieder geval de algemene beschouwingen waar u onderdelen uit kunt aanhalen, en wat moties die u heeft aangegeven, of amendementen. Het voorstel is om dat eerst te doen en het agendadeel als laatste onderdeel. Als ik niks in de chat zie verschijnen, dan is iedereen het daarmee eens. Daar is iedereen het mee eens, geweldig.

2. Bespreking Kadernota 2021 (moties en amendementen)

De voorzitter: Dan kunnen we nu beginnen met het reflecteren op de algemene beschouwingen. De eerste termijn van de Kadernota behandeling. En er is inderdaad ruimte over om moties en amendementen te bespreken. We hebben een behoorlijke lijst met besprekonderwerpen voor vanavond, dus aan u allen de vraag, als u het woord neemt, kort en bondig. Ja, laten we maar met het eerste blok beginnen. Dan wil ik nog even zeggen, het Platform Duurzaam Dordrecht, die had eerst aangekondigd om in te spreken maar hebben achteraf gezegd, ze hebben een brief gestuurd u allen heeft ontvangen, en waarbij ze verwijzen naar hun eerdere inspraakreactie in deze commissie. Die kunt u dus ook meenemen in uw beschouwingen. Dan komen we nu bij het eerste blokje, financiën en ondernemen. En als eerste daarop staat de aanpak bezuinigingsopgave, van de Partij van de Arbeid en SP. En ik ben nog vergeten te zeggen dat de PvdA heeft afgezegd omdat mevrouw Van den Berg vanavond bij Fysiek aanwezig is. Dus ik wilde eerst het woord geven aan mijnheer Portier. Gaat uw gang.

De heer Portier: Ja, voorzitter, ik zal het kort houden, omdat ik gedeeltelijk denk dat de motie die we ingediend hebben voor zichzelf spreekt. We staan voor een grote financiële uitdaging, we stevenen af de komende jaren op een miljoenentekort. Dat is nog ongerekend dat eigenlijk al het beleid, zal ik maar zeggen, wat vanzelf afloopt, zoals bijvoorbeeld het gratis openbaar vervoer, dat dat ook geschrapt wordt, wat op zich ook alweer een bezuiniging van tegen de 3 miljoen is. Maar we hebben natuurlijk de enorm last gehad van de coronacrisis, die ook de ongelijkheid in de samenleving nogal vergroot heeft. Wat wij willen doen met onze voorstellen, we gaan straks praten over een voorstel dat we doen voor bezuinigingen, een van de eerste voorstellen die we nu hebben ingediend, maar nu willen we het ook hebben over een andere verdeling van de lasten. Wij denken dat de mensen met een laag inkomen, en dan gaat het niet zozeer om de mensen die recht hebben op kwijtschelding, dus op het bijstandsniveau, maar werkende mensen met een niet al te hoog salaris, dat die het meest worden getroffen door een buitensporig grote verhoging van de reinigingsheffing en de afvalstoffenheffing. En er wordt altijd gezegd van, ja dat mag niet meer dan kostendekkend zijn, maar het hoeft niet 100 procent kostendekkend te zijn. Dat is een politieke keuze die we als raad kunnen maken en waar ook in andere gemeentes anders over beslist wordt. Ja, het geld moet natuurlijk wel ergens anders vandaan komen. Maar

een sector die helemaal weinig te lijden heeft gehad van de crisis, zijn de uitbaters van commercieel vastgoed. De huren lopen gewoon door. Zij betalen op dit moment al een OZB die lager is dan andere gemeenten gemiddeld in Nederland. Dus ons voorstel is van, als je het dan toch over een eerlijke verdeling van lasten hebt, tref dan niet de mensen aan de onderkant van de samenleving maar verhoog de lasten voor degene die die het makkelijkste kunnen draaien. En dat is wel nog een heel bescheiden voorstel, optrekken het gemiddelde van wat er in Nederland sowieso al geheven wordt. Dus dat is, ja wat wij op dit punt te zeggen hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Helder, dank u. Is er iemand die daar nog vragen over wil stellen, opmerkingen over wil maken? Dan lees ik dat graag in de chat.

De heer Portier: Ik hoor niets, dan neem ik aan dat iedereen het ermee eens is.

De voorzitter: Nee, nee, nee. Als u uw chat opendoet, mijnheer Portier, dan ziet u dat de heer Schalken als eerste, sorry mijnheer Veldman, maar de heer Schalken heeft als eerste de voorzitter gevraagd, dus gaat uw gang mijnheer Schalken.

De heer Schalken: Ja voorzitter, dank u wel. Het is natuurlijk hartstikke mooi wat de heer Portier aangeeft, om te kijken of we de mensen die het zwaarst getroffen zijn door de corona, zoveel mogelijk kunnen ontzien. Maar de heer Portier zegt heel makkelijk dat we dat daar bij de vastgoedeigenaren weg kunnen halen. Maar sowieso is het een aanname van u, dat de vastgoedeigenaren het niet zwaar zullen hebben. Zij zijn ook zeker, er zijn vastgoedeigenaren die ook bedrijven die huren van die vastgoedeigenaren, redelijk compenseren of huur uitstellen of verlagen tijdelijk om deze periode door te komen. Maar daarbij is het ook nog eens zo dat wanneer wij de huurverhogingen, of tenminste, een belastingverhoging gaan doorvoeren, die vastgoedeigenaren dat waarschijnlijk weer gaan doorberekenen naar de huren van de bedrijven die erin zitten, met daarbij het risico dat een hoop werkgelegenheid verdwijnt. En dat is volgens mij ook niet wat we willen. Of de heer Portier moet zeggen dat hij dat voor lief neemt?

De voorzitter: Mijnheer Portier, wilt u hierop reageren?

De heer Portier: Ik reageer op alles wat ik ... Ja. Kijk, vastgoedeigenaren zijn er natuurlijk op uit om zoveel mogelijk winst te halen, dat neem ik ze niet eens kwalijk. Het is een sector die de afgelopen jaren gigantische winst geboekt heeft, een van de meest renderende sectoren in onze maatschappij. Dus wat dat betreft hebben zij wel de nodige reserves. Uitgestelde huren, ja die komen later toch binnen. Dus dat is voor een maatschappij die draait op beleggen, ook niet echt een probleem. Ik wil een beetje ingaan op het hele idee van, ze gaan dan misschien de huren verhogen, als zij evenveel belasting zouden gaan betalen als in de rest van Nederland. Nou, ik vind dat een beetje gezocht argument. Alsof een vastgoedeigenaar die denkt dat die meer huur kan vragen voor zijn pand, eerst gaat wachten tot er een belastingverhoging aankomt, voordat die een hogere huur gaat vragen. Nee, ze vragen een zo hoog mogelijke huur waarmee ze denken weg te komen. En ze laten zelfs op dit moment panden leegstaan, omdat ze, ja liever zeg maar de huren niet willen verlagen. Ze hopen ergens in de toekomst een nog

hogere huur te kunnen krijgen, en in de tussentijd laten ze panden gewoon leegstaan. Dat is ook iets wat we aan willen pakken.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Veldman als tweede.

De heer Veldman: Ja voorzitter, misschien heel even over het amendement maar ook nog een algemene opmerking. Ik ben eigenlijk vooral benieuwd naar het antwoord van het college op dit punt, want ik ben wel degelijk benieuwd gewoon naar de feiten. We hebben veel discussies natuurlijk, en dat is ook logisch, over de OZB van woningeigenaren. Het gaat minder over de OZB van bedrijfspanden. En wat mij betreft worden die wel in de discussie betrokken, nog even los van de precieze argumentatie van de heer Portier. Ik ga niet mee in, nou ja, in al te tendentieuze teksten, maar ik vind in algemeenheid wel dat, nou, OZB voor zakelijk onroerend goed, in eenzelfde lijn mee zou moeten stijgen dan wel dalen als gewoon reguliere woningen. Dus daar ... Als dat de hoofdgedachte is, dan kan ik dat goed volgen. Voorzitter, ik weet niet of u de bespreking van dit agendapunt, of althans dit thema, alleen wil beperken tot het amendement van de SP of dat het ook iets breder mag? Ik heb natuurlijk in mijn algemene beschouwing een paar opmerkingen gemaakt over de bredere bezuinigingsopgave waar we, nou ja, met enige zekerheid toch wel aan moeten gaan werken. En de wethouder heeft daar wat mij betreft ook een goede toezegging op gedaan, zo heb ik dat dan maar even geïnterpreteerd. Maar ik dacht, misschien kunnen we in deze commissie ook alvast met elkaar nog wat meer van gedachten wisselen over hoe we dat dan in de commissie of met deze commissie verder zouden kunnen brengen. Want ik heb de wethouder ook wel goed begrepen dat die dat natuurlijk niet alleen kan, in die zin. Dus dat is meer een open uitnodiging eigenlijk ook aan de collega's, om daar misschien wat op te reflecteren.

De voorzitter: Een goed plan, mijnheer Veldman. Ik wil alleen denk ik eventjes, ik zie dat de heer Van der Kruijff ook nog een reactie heeft, puur even op dit amendement. En dan kunnen we even de reactie van de wethouder vragen en dan geef ik u als eerste het woord om het wat breder in te zetten. Mijnheer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Dank u wel, voorzitter. Ja voorzitter, als ik kijk naar het amendement van de SP, eigenlijk wat je dan aan het doen bent is inkomenspolitiek op lokaal niveau. En ik denk dat we als lokale overheid niet moeten willen storten in de inkomenspolitiek. En natuurlijk is het zo dat we belasting heffen, maar als je kijkt naar alle gemeentelijke belastingen zijn die niet aan inkomen gerelateerd of aan sterkste schouders, de zwaarste lasten, maar gewoon aan de waarde van het onroerend goed dan wel de kosten die we maken. En ook richting de SP wil ik zeggen, als het dan gaat om de zwakke schouders, want daar zijn we best gevoelig voor, als je kijkt ook naar afvalstoffenheffingen en ander belastingen, kennen we volgens mij in Dordrecht een vrij ruimhartig kwijtscheldingsbeleid. Er zijn wel eens partijen die dat ook ter discussie stellen, maar dat doet het CDA niet. Dus dat moeten we gewoon vooral blijven doen voor mensen die het echt niet kunnen betalen. En ik ben het eens met wat de heer Veldman zei, als het zo is dat wij bedrijfspanden, waar dat vaak over gaat, als je het over vastgoedeigenaren hebt, maar het kunnen ook woningen zijn die eigendom zijn overigens van ... Hè? Dat als je kijkt naar de OZB-heffing, dat we dat op een gelijke manier zouden moeten behandelen als dat we met woningen doen. Dus als daar verschil

tussen zit, zou ik daar nog wel eens het gesprek over willen voeren, net als de heer Veldman dat ook aangeeft. Maar goed, dat is een iets andere wending waarschijnlijk dan de heer Portier bedoelde.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Ik zie dat mijnheer Portier een reactie wil geven hierop.

De heer portier: Ja, voorzitter, er wordt gezegd dat we niet aan inkomenspolitiek moeten doen, maar we doen natuurlijk altijd aan inkomenspolitiek. Daarom hebben we ook extra steun bijvoorbeeld in de Drechtsteden voor de minima, voor de langdurige minima. Wij hebben een ruimhartig kwijtscheldingsbeleid, dat klopt. Ruimhartig, tot het bijstandsniveau. Want daarboven heb je geen recht op bijstand, en daarom heb ik ook in mijn betoog aangegeven, dat wij vooral de lagere inkomens willen ontzien, die net te veel verdienen zeg maar om voor een kwijtschelding in aanmerking te komen, en die daardoor in een armoedeval zitten. Het gevolg van die armoedeval is, dat heeft een collega van de heer '...' een keer zo mooi uitgerekend, dat tot 30 procent boven het minimum, dat het feitelijke besteedbaar inkomen er niet op vooruitgaat. En dat is iets waar wij wat aan willen doen. Dat was het.

De voorzitter: Mijnheer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ja, dank u voorzitter. Ja, zo kennen we de SP wel, het is ook nooit goed met die ondernemers. Dus ja, de VVD, die zijn er gewoon echt niet heel erg enthousiast over, over de voorstellen die SP doet. En even omdat deze commissie, ja het begint alweer een glijdende schaal te worden van, hoe kunnen we toch die ondernemers dan wel pakken? En, nou ja, kijk als dan naar de OZB-tarieven kijken van ondernemers, dat zie je dat ze misschien percentueel gezien, dat het misschien uit elkaar ligt. Maar dat je wel ziet dat in absolute zin natuurlijk ondernemers echt heel erg veel belasting betalen. En laten we ook, als we dat gaan onderzoeken, laten we het dan ook binnen die scope bezien. Dat er echt in absolute zin veel OZB betaald gaat worden. Verder heb ik nog een ondersteuning voor de oproep van de ChristenUnie/SGP. Ik denk dat het namelijk heel goed is dat we nu zien dat er een ... Dat mensen toch wel de urgentie zien van de bezuinigingsopgave. We hebben eerder een memo van de wethouder hierover voorbij zien komen, de lijstjes zoals dat heet. Maar misschien moeten we nu wel eigenlijk toegaan naar die echte pijnlijke keuzes. Ik denk dat we niet meer met de kaasschaaf kunnen gaan werken, dat hebben we ook gezien. Maar dat we echt moeten kijken naar die pijnlijke uitgangs... Pijnlijke keuzes. En wat ons betreft eerst de uitgangspunten, eerst kijken wat we zelf beter kunnen doen en wat bij ons misschien een bezuiniging zou kunnen zijn, en dan pas naar de lastenverhoging, dat is echt het allerlaatste waar wij naar willen kijken. En ik zou het college echt oproepen om nu met voorstellen toe, naar ons toe als raad. En niet alleen maar met die OZB, want dat zullen een hoop hier misschien hartstikke leuk vinden maar de VVD vindt dat helemaal niet leuk. Maar laten we ... Kom nou met gewoon goede voorstellen en met een lijst waarin ook de raad in positie wordt gebracht om keuzes te maken. Want ja, de tijd begint nu wel een beetje te dringen. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Den Heijer. U heeft een voorschot genomen om het wat breder aan te pakken. Ik zie dat mijnheer Portier nog een reactie heeft op mogelijk wat u heeft ingebracht, en dan wil ik even naar de wethouder gaan.

De heer Portier: Dat klopt voorzitter. Ja, de heer Den Heijer gaat hier in het frame van, de SP wil de ondernemers aanpakken. En dan vraag ik me af, over wat voor ondernemers heeft hij het? We hebben zeg maar op het Scheffersplein nog steeds de V&D leegstaan. Ja, een keten met een lange traditie die failliet is gegaan, doordat het vastgoed verkocht werd door durfkapitalisten. Nou ja, durfkapitalisten, door internationale investeerders waarna ze met torenhoge huur opgezadeld werden. Hetzelfde dreigt in enkele andere panden in onze stad, de andere ketens te gebeuren. Dus heeft u het over de ondernemers die daadwerkelijk ondernemen, die een winkel opzetten, die een zaak opzetten, die mensen daar naartoe proberen te krijgen, of heeft u het over de uitbaters van vastgoed? Want dat zijn nogal twee verschillende partijen. En we hebben al eens een voorstel gedaan om lasten te verschuiven, dat heeft het dan niet gehaald, hebben we deze keer maar niet herhaald, om lasten te verschuiven van de gebruikers van onroerend naar de eigenaren van onroerend goed, wat juist die kleine ondernemers zeg maar zou helpen. Dus het gaat erg om, wat voor soort ondernemers zijn het. En ja, en dan wil ik er toch even aan helpen herinneren dat er een speciale belasting voor ondernemers in de binnenstad is ingevoerd, met de stemmen van de VVD voor en de stemmen van de SP tegen. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Dan wil ik nu even naar de reactie van de wethouder. Want met name de ChristenUnie/SGP, de heer Veldman, vroeg specifiek, die was zeer benieuwd naar de reactie van u op het amendement van de SP.

De heer Burggraaf: Ja, daar ben ik voorzitter. Ja, het me even niet helemaal duidelijk, want ik zag dat er twee kopjes waren zeg maar. Dus de ene is over specifiek de lokale lasten van de SP, en het andere is over de ChristenUnie/SGP en het CDA en de VVD over het bezuinigingsproces volgens mij. Ik zal er wel kort iets over zeggen, maar ik heb zo de indruk dat er meer raadsleden daar nog wat over zullen zeggen, dus die zal ik dan wat korter nu doen. Voor wat betreft de SP, ja, daar heeft dit college, en ook wel mede met de kaders die u als raad ons heeft meegegeven, gewoon principieel andere keuze in gedaan, al jarenlang. En dat is dat als het gaat om de afvalstoffenheffing en de rioolheffing et cetera, echt werken volgens het principe dat de gebruiker betaalt, dat iedereen betaalt voor het gebruik dat ze hebben. En dat we voor alle andere belastingen het kader hebben om de lokale lasten, nou ja, laag te houden. En het principe is dalen waar het kan. Nou goed, u heeft natuurlijk allen de financiële situatie gezien voor de komende jaren, dus dat zit er niet in. Maar ze zo laag mogelijk houden, ja dat komt er eigenlijk op neer dat we elk jaar niet verdergaan dan het indexeren van de OZB. En even richting de ChristenUnie/SGP en het CDA, als het gaat om het verschil tussen de niet-woningen OZB, of de bedrijven, maar dat is de categorie niet-woningen en woningen, ja daar volgen we gewoon precies de gelijke systematiek als bij woningen. En dat is elk jaar, in principe de lasten indexeren en niet meer dan dat. Dat is op een gelijke wijze bij beide categorieën.

De voorzitter: U heeft een interruptie van mijnheer Veldman.

De heer Veldman: Ja voorzitter, dank. Ik ben het ook eens met wat de wethouder zegt, dat we dan blijkbaar diezelfde systematiek volgen. Alleen er zit natuurlijk wel een vraag achter en die wil ik toch wel nu stellen. Bij woningen en bij andere van dit soort indexaties en tarieven, kijken we ook heel tijd naar wat is het gemiddelde van het land. En dan willen we eigenlijk, nou ja, niet boven dat gemiddelde zitten. En daar ben ik dus wel benieuwd van, zit daar dan nog een verschil dat we bijvoorbeeld met woningen dichter of boven het gemiddelde zouden zitten qua tarifiering dan bij de bedrijfspanden of de niet-woningen, en zit daar dan tussen die twee categorieën mogelijk nog verschil?

De heer Burggraaf: Ja, wat sowieso is, is in beide gevallen, is het zo, en dat zat ook bij de memo die ik u eerder heb toegestuurd met de OZB-inkomsten in Dordrecht even in perspectief gezet, zitten we onder het Nederlands gemiddelde. Dus ja, het niveau van Dordrecht ligt qua tariefvorm lager dan in Nederland, maar dat is in beide categorieën het geval. En wat dat in absolute zin betekent is natuurlijk, ja niet alleen afhankelijk van het percentage wat je heft maar natuurlijk ook de grondslag waarop je dat doet. Nu is in Dordrecht, ja gemiddeld genomen de WOZ-waarde ook lager dan in Nederland. Dus dat zie je dan vervolgens in de lijstjes van COELO, dan wordt dat een absoluut bedrag. Nou, daar zitten we even uit mijn hoofd gezegd, volgens mij zo rond de 95 procent. En bij bedrijven is die vergelijking lastig te maken. Op tariefniveau ligt dat, nou denk ik in vergelijkbare mate onder het tarief. Maar wat dat voor de bedrijven individueel betekent, is niet altijd even makkelijk te zeggen. Want een bedrijf, de grondslag zeg maar waarover je het tarief betaalt, is ook mede afhankelijk van een verdien capaciteit binnen een bedrijf. Dus ja, dat is wat dat betreft moeilijker eenduidig voor u te schetsen, dan dat dat voor woningen is, die toch een wat eenvoudiger waarderingsnorm hebben. Maar als je puur even op de, nogmaals op de tarieven afgaat, dan zie je ongeveer een vergelijkbaar verschil tussen de niet-woningen en de woningen.

De voorzitter: Oké. Dat is dus de reactie op het amendement.

De heer Burggraaf: Ja, en de vragen die er omheen gesteld werden.

De voorzitter: Ja, precies.

De heer Burggraaf: En ik weet niet of nu de bedoeling is dat ik ook alvast inga op hoe we het verdere traject in zouden kunnen gaan, als het gaat om de vragen om de bezuinigingsrichtingen?

De voorzitter: Ja hoor, gaat uw gang.

De heer Burggraaf: Oké. Ja, want daar heb ik eerder aan uw raad, ik denk dat dat één of twee maanden terug in de commissie aan bod is gekomen, een memo toegezonden, waarin is weergegeven wat nou eigenlijk het beïnvloedbare deel van onze begroting is. Ik heb dat ook bij de algemene beschouwingen aangegeven, dan heb je het over 20 procent van onze totale begroting. Want er is zo'n 100 miljoen euro, waarbij we een meerjarig, als je even het laatste meerjarenbeeld van 2024 pakt, het over een tekort hebt van 5 miljoen. En als je zou zeggen van, nou ik wil in 2022, als er weer een nieuwe periode begint, ook de intensivering en de beleidswensen die deze periode zijn ingezet,

en nu per 2022 komen te vervallen, dan had ik het over programma, Samen tegen Armoede onder andere, de Dordtpas, dat soort zaken. Als u die ook nog in het budget zeg maar als een keuzemogelijkheid wil laten, zonder dat daar budget voor gezocht moet worden, dan heb je het over een opgave van 8 miljoen euro. Dus dat zou betekenen dat je binnen het beïnvloedbare deel van 100 miljoen euro, 8 miljoen zou moeten zoeken. Tegelijkertijd heb ik ook al aangegeven dat er een ... Ja, dat we in een fase zitten dat we niet de enige zijn in Nederland met deze problematiek. Donderdag is er een debat in de Tweede Kamer. Vanuit VNG is een grote lobby ook daar richting die bespreking ingezet. Wellicht hebben velen van u ook al diverse filmpjes voorbij zien komen van wethouders Financiën uit andere steden, de meest bekende is volgens mij een wethouder die in het water staat en daarbij vertelt, het water staat ons aan de lippen. Nou, eigenlijk met de hele boodschap daarin van, Rijk, jullie hebben ons een opschalingskorting in de vorige crisis opgelegd, die voor Dordrecht ook tot in totaal 10 miljoen oploopt. Ja, en dat was ooit vanuit een efficiencygedachte die in de praktijk niet tot stand komt. Dus schaf die opschalingskorting af, dat is er een. En de andere is op de volumestijging op het sociaal domein, waarvan wordt gezegd, en goed ik zal daar niet te veel over uitweiden maar dat daar ook compensatie vanuit het Rijk zou moeten komen. Dus dat geeft tegelijkertijd dat die 8 miljoen, die opgave die je hebt, daarvan zou kunnen zeggen, nou daar ligt een deel waarbij je aan het Rijk vraagt van, nou u zou daarop moeten compenseren. Tegelijkertijd, nou ik denk dat we dat ook goed met elkaar hebben uitgesproken, dat wil die boodschap daar neerleggen, ook altijd moet kunnen laten zien wat je dan intern in je eigen gemeente zou moeten doen op het moment dat ze daar niet over de brug komen. Nou, dat hebben we in de OZB-sfeer, heeft u dat gezien, wat voor enorme verhogingen dat dan gaat. En dat zou dan nu, ook als het gaat om die bezuinigingsopties, ja dat gaat ook allemaal over hele vervelende dingen. Dat gaat over dingen als, hou je een zwembad open, hou je de bibliotheek open, nou, zo kan je een hele lijst bedenken. Nou, om terug te komen op die memo, daar staat dus, 20 procent is beïnvloedbare deel van je begroting, dat is 100 miljoen. En daar staan ook de categorieën benoemd waarbinnen dat zou kunnen. Dus subsidies vanuit lokaal Wmo en Jeugdbeleid, beheer en onderhoud van de openbare ruimte, sport, onderwijssubsidies, uitgave parkeerbeleid, huisvestingsbijdrage primair onderwijs, Dordtse musea, Essenhof, Weizicht, Veiligheidshuis, rampenbestrijding en openbare orde, vrijwilligerswerk, lokale media, stedenbanden. Ja, wat denk ik heel goed zou zijn is als de raad aan zou geven aan de voorkant, en dat heb ik ook bij de algemene beschouwing aangegeven, is het vooral daarin een politieke keuze of u al die categorieën die beïnvloedbaar zijn van zou zeggen, nou die willen we, daar willen we die bezuiniging gaan zoeken. En ik heb u ook gehoord, doe het niet met de kaasschaaf maar kom gewoon met de optie van, wat gaan we dan niet meer doen? En ik denk dat het heel belangrijk is dat u daar ons een richting meegeeft, nou ja, voor welke bandbreedte u dat wil doen. Wilt u dat voor die 5 miljoen, voor die 8 miljoen, of een ander bedrag? Dat is één. En het tweede is, dat u aangeeft, wilt u dat voor al die categorieën die in die beïnvloedbare deel van de begroting staat, of zegt u in meerderheid aan de voorkant al van, nou daar zitten een aantal categorieën bij, die hoeft u van ons niet eens presenteren want daar willen we niet eens naar kijken. Bijvoorbeeld als u zou zeggen, nou veiligheid, rampenbestrijding openbare orde, dat is zo'n kerntaak, nou daar hoeft u niet mee te komen. Ik noem er maar even eentje als voorbeeld. Dus dat zou heel belangrijk zijn, dat u dat meegeeft. En als ... Even denken,

want ik had nog een derde punt. Dus ik had de bandbreedte aangegeven, ik had gezegd in welke categorie het zit. Nou, ik ben hem even kwijt, als ik hem weer bedenk dan ...

De voorzitter: Misschien komt u daar straks op.

De heer Burggraaf: Dan kom ik terug. Er kwam een berichtje op mijn telefoon binnen, dus ik was wat afgeleid, excuus. Maar dat zou fijn zijn als de raad dat in ieder geval meegeeft. En op welke tijdsperspectief dat dan gebeurt, want dan zullen we op basis daarvan u zorgen dat daar een overzicht komt, in welke categorieën dat zit. En de snelheid daarvan, als laatste, dan hou ik op, is even de mate van detail die je wilt. Je kunt zeggen van, ja, dat willen we bij de volgende begroting. Nou, dan kunnen we dat in grote brokken aan u presenteren. Als u zegt van, ja, maar dan willen we ook meteen alle consequenties van zien die dat heeft voor de stad, wat is het effect daarvan? Ja dan zullen we meer de tijd nodig hebben, en dan zou het pas bij een ... Richting een volgende Kadernota op tafel liggen. Maar u kunt het ook getrapt toen. Eerst een grove verdere uitwerking en dan op basis daarvan bijvoorbeeld een verdiepingsslag richting de Kadernota. Dus samengevat lijkt het mij heel verstandig als u als raad daar met elkaar de discussie over hebt. En aan ons meegeeft wat de opdracht precies is, die u binnen die bezuinigingsopgave terug wil zien.

De voorzitter: Nou, dank u wel mijnheer Burggraaf. Ik verwacht van u natuurlijk ook nog wel een flitsend filmpje hè?

De heer Burggraaf: Nou ja, dat is misschien wel goed om daar nog op terug te komen. Kijk, wij hebben wel gezegd, we doen fanatiek mee aan het lobbywerk. Ik voelde me natuurlijk zeer aangesproken door de zwemmende film.

De voorzitter: Dat dacht ik al.

De heer Burggraaf: En ik denk, ja daar had ik me zeer als een vis in het water gevoeld. Maar wij hebben wel in het college ook discussie gehad, gaan wij hier nu al aan meedoen? En daarvan hebben we toch gezegd met elkaar van, nou, we gaan dat zeker op de achtergrond, doen we net zo hard mee aan die lobby. Bij VNG ligt die boodschap er heel duidelijk. Maar wij voelen ons toch, zolang we niet met elkaar hier scherp hebben staan wat je intern binnen de gemeente Dordrecht voor maatregelen zou moeten nemen om die 8 miljoen sluitend te krijgen, als wij die boodschap niet scherp hebben liggen, dat we dan niet die boodschap naar Den Haag op zo'n grote wijze gaan brengen. Want dan vind ik ook dat je meteen je antwoord klaar moet hebben, dat ... Nou ja, als we het niet doen, nou wat moeten jullie dan? Ja, nu kan ik zeggen, nu moeten we fors die lasten verhogen, maar en globaal ergens in die categorieën wat ik net zei wat zoeken. Maar dat zou natuurlijk veel krachtiger zijn als je dan kan zeggen, ja, maar kijk, dit zijn dan die pijnlijke keuzes die we dan moeten maken en die we echt onacceptabel vinden voor onze stad, om die te moeten maken.

De voorzitter: Helder. Het filmpje komt dus nadat wij de opdracht hebben meegegeven. Mijnheer Van der Kruijff, u was als eerste die wilde reageren hierop.

De heer Van der Kruijff: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ik had een vraag maar even tussendoor, ik hoorde over dat filmpje. Daar schoot bij mij wel weer in gedachte dat de heer Burggraaf volgens mij nog een filmpje heeft dat hij de Kuipershaven in springt. En wellicht kan hij dat goed herbruiken, met dat wij te water raken. Dan hoeft u helemaal geen nieuw filmpjes te maken. Even over de inhoud, u had het over bandbreedte, en over het beïnvloedbare deel. Nou, hoor ... Nee, tijdens de algemene beschouwingen die we vorige week hadden, gaf de fractievoorzitter van de VVD, de heer Marc Merx aan, laten we eerst naar alle budgetten gaan kijken en overall 1 procent vinden, benoemen waarop we kunnen bezuinigen. Als ik u goed begrijp, met dat we 5 miljoen a 8 miljoen afhankelijk van hoe je rekent tekortkomen, dan is die 1 procent, dat begrijp ik dan toch goed, zegt u, veel te weinig. Dat moeten we veranderen in 5 procent dan wel 8 procent, dat is dan de rekensom. En de andere vraag die ik heb, ik zou namelijk in datzelfde overzichtje ook wel de plussen erbij willen hebben. In de Kadernota staat bijvoorbeeld, we zouden kunnen investeren in Stedin. Stel dat we dat doen, wat verwachten we dan aan opbrengst? Of we zouden kunnen participeren in Leerpark 2F, een soort eigen ontwikkeling van de gemeente daaraan meedoen, daar zit ook een rendement aan vast. En wat zou dat opbrengen? Vanuit het CDA hebben we bij de algemene beschouwing geopperd, zouden we niet nog zo'n Leerpark 2F achtige ontwikkeling kunnen doen in één jaar, want zo snel ging dat. En wat zou dat dan opbrengen? Dus ik zou niet alleen naar de minnen willen kijken, al snap ik dat we daar niet vandaan kunnen blijven. Maar ik zou in datzelfde lijstje ook de plussen willen hebben. Bent u dat met mij eens, dat het dan wat evenwichtiger wordt?

De voorzitter: Mijnheer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Ja voorzitter, voor wat betreft inderdaad het percentage, dat klopt. Dus die 1 procent, dat zou te weinig zijn. Als u zegt van, nee, we doen het in al die categorieën die we hebben genoemd, de kom je dus grofweg uit op die 100 miljoen. En, nou ja, dan je kom hier inderdaad in de richting van die 5 procent. Dus daar moet u dan aan denken. En dat stuk van de plussen, ik ben het daar wel mee eens dat je niet alleen naar de kostenbesparing moet kijken ...

De voorzitter: '...' je hebt gelijk.

De heer Burggraaf: Sorry?

De voorzitter: Nee, sorry.

De heer Burggraaf: O.

De voorzitter: Ik ... Mijn microfoon stond weer aan.

De heer Burggraaf: Ja. Maar dat je ook naar de opbrengstenkant moet kijken. Maar de voorbeelden die u noemt, dat zijn opbrengsten die vooral gerelateerd zijn om te zorgen dat we die 6,5 miljoen aan Enecodividen, die nu deels gecompenseerd worden doordat we een stuk van de leningen aflossen en daarmee rentevoordeel hebben, om die inkomsten te kunnen compenseren. En voordat we die 6,5 miljoen structureel hebben

gecompenseerd, dan vermoed ik dat we niet heel erg veel klussen meer over zullen houden in dat lijstje die u uitweg zullen willen bieden. Dus om even terug te komen, we hebben nu 6,5 miljoen dividend, of tenminste tot vorig jaar, uit Eneco. Eneco is verkocht, die opbrengst is weggefallen. Dat hebben we nu kunnen compenseren bij deze Kadernota door het voorstel om een stukje kostenbesparing op de brandweerpensioenen van een half miljoen per jaar. Daarnaast de herfinanciering van onze leningen, waardoor er een lagere rentelast ontstaat. Nou, dat allemaal bij elkaar kom je zo bijna op die 6 miljoen uit. Maar die rente, ja die lening wordt natuurlijk elk jaar minder, dus dat voordeel neemt ook elk jaar weer af. Dus dat betekent dat je daar bovenop al opnieuw weer moet gaan investeren, rendeert investeren. Daar staat ook die 150 miljoen, waar nog 82 miljoen van over is van de Enecomiddelen, die moet je dan weer inzetten om dat deel weer te gaan compenseren. En dan heb je daar bovenop ook nog eens een keer de Groeiagenda die je hebt zitten met elkaar. Waar we ook al van zeggen van, ja, we zien een aantal investeringen aankomen in de toekomst die nu nog niet in je meerjarenbegroting zit. Die je moet compenseren met groeiende inkomsten om niet weer nog een nieuwe opgave te krijgen, niet een verder tekort te krijgen. Dus, nou ik denk dat het goed is als we dat, bij dat overzicht, daar even goed duiden ook naar u, waar daar eventueel nog ruimte zit, om ook positieve resultaat mee te rekenen en waar niet. Maar mijn gevoel zegt aan de voorkant dat die niet heel erg ruim zullen zijn.

De voorzitter: Oké, stiekem heeft u al een stukje van het volgende onderwerp aangesneden. Ik wilde even ... Ik had mijnheer Veldman overgeslagen.

De heer Veldman: Ja voorzitter, is mijn camerapositie zo beter?

De voorzitter: Ja, perfect, perfect.

De heer Veldman: Dank. Ja, ik twijfel even wat ik nu zal zeggen want ik heb het natuurlijk even aangezwengeld, en ik heb de collega's en de wethouder gehoord, dus voor mij is dat op dit moment wel even oké zo. Of u moet even nog heel expliciet laten weten waar u mijn reactie op hebben wil?

De voorzitter: Nou, u had net, toen de heer Burggraaf begon. Nee, volgens mij, ja ik werd erop geattendeerd dat u ook had gezegd, maar volgens mij was dat ook nog een reactie op de heer Portier, als ik het zo even zie. Ja.

De heer Veldman: Ja, volgens mij ook. Ik heb niet om het woord gevraagd, maar ik reageer natuurlijk altijd als u mij het woord geeft, dan wil ik best wat zeggen.

De voorzitter: Gaat uw gang, gaat uw gang.

De heer Veldman: Nee maar ik ... Nou ja, ik heb nu niet verder iets toe te voegen. Dus wat mij betreft gaan we wel aan de slag langs de lijnen die net geschetst zijn.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Mijnheer Portier.

De heer Portier: Ja voorzitter, ik hoorde de wethouder net zeggen dat voor woningen de OZB ongeveer evenveel van het landelijke verschil als voor zakelijk onroerend goed eigenaren. Dat is simpelweg niet het geval. Wat woningen betreft zitten we ruim 4 procent onder het gemiddelde van Nederland, en van zakelijk onroerend goed, eigenarendeel, is dat meer dan 19 procent. Dus dat lijkt me echt wel een heel groot verschil. Maar misschien is de wethouder bereid om het verschil voor het zakelijk onroerend goed even groot te maken als voor de woningen? Dan hebben we al driekwart van mijn voorstel binnen. Dank u wel.

De voorzitter: Is er nog iemand die een reactie heeft, dan wel opmerking? Op wat er tot op nu gezegd is? Want anders zou ik dit deel willen afronden. Want de heer Burggraaf maakte net al een klein bruggetje naar het volgende onderwerp, en dat gaat dan over de Eneco-opbrengst reserve Agenda 2030. Waarbij ik op mijn lijstje heb staan, de Partij van de Arbeid, CDA, VSP, SP, GroenLinks en D66, die daar iets over wilden zeggen. Dan gaan we daar nu naartoe. Met in gedachte dat we nog een mooi filmpje kunnen verwachten van de wethouder als wij aan de voorkant opdrachten meegeven aan het college. Nou, die uitdaging die gaan we natuurlijk allemaal aan. En we zullen bij het behandelen van de Kadernota allemaal met de flinke lijst komen, wat we wel en niet willen. Wie mag ik als eerste het woord geven? Het CDA, die heb ik als eerste hier genoemd. Mijnheer Van der Kruijff. De Eneco-opbrengt.

De heer Van der Kruijff: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, het onderwerp kwam eigenlijk bij het vorige punt al enigszins voorbij. Want in de Kadernota wordt inderdaad de suggestie gedaan om een deel van Enecogelden ook financieel renderend in te zetten, voor maatschappelijk gewenst ontwikkelingen. Dat is namelijk ook een eis, we mogen alleen maar investeren als het ook een maatschappelijk doel heeft. En er wordt Stedin genoemd, en er werd woonontwikkeling genoemd, Leerpark 2F. Zoals ik net al zei, spreekt ons die gedachte wel aan maar eigenlijk ook een beetje breder. Want het wordt natuurlijk gebracht, en dat is wel begrijpelijk, als dat rendeert en daarmee geld genereert, dat is natuurlijk een aantrekkelijke kant als je een begrotingstekort aan ziet komen. Maar wij vinden het wel belangrijk, en daar zouden we ook wel eens met de raad in bredere zin over willen praten, als je dat dan toch doet, hoe je dan ook je inhoudelijke beleidsdoelen daarmee kunt versnellen of verbeteren? Bijvoorbeeld als je kijkt naar een investering in Stedin, dat je niet alleen maar kijkt, hoe rendeert het financieel, maar hoe rendeert het dat we onze infrastructuur, energie-infrastructuur bedoel ik dan, sneller verbeteren waardoor ons vestigingsklimaat verbetert, voor bedrijven, waardoor het verbetert voor alle bewoners, bij nieuwe projecten. Waardoor mogelijk op het Leerpark, bij de nieuwe hbo en bij het mbo, daar leerlijnen op geënt kunnen worden waar mensen in de duurzaamheid opgeleid worden en wat daar allemaal bij komt kijken. Oftewel, we kunnen er geld mee maken maar we kunnen er ook beleid mee versnellen en verbeteren, wellicht. En wij zouden dat bij elkaar wel eens willen onderzoeken, of dat zo is en of dat dat haalbaar is? En hetzelfde geldt voor investeren in wonen. We weten allemaal dat er nog steeds grote behoefte is in Dordt aan betaalbare woningen. Ook Leerpark 2F hebben natuurlijk, is ons verteld, in ongeveer binnen een jaar een tijdelijk programma ontwikkeld wat de nood lenigt. Nou, als dat zo snel kan, zou je dan op een andere plek in Dordt dat ook niet kunnen tijdelijk? Voor, dat hoeft niet

per se dezelfde doelgroep te zijn maar voor een doelgroep waar we ook nog krapte zien. En als we dat kunnen doen, en het rendeert, we verdienen er geld mee, en we lossen er ook nog een woningbehoefte mee op, dan heb je volgens mij alleen maar win, win. Dus we zouden die twee ideeën wel eens nader willen onderzoeken. Niet alleen op financieel rendement, maar ook op inhoudelijk maatschappelijk rendement qua gewenst beleid. En we zijn benieuwd hoe de commissie en de raad, in dit geval de commissie, erover denkt?

De voorzitter: Oké, dank u wel mijnheer Van der Kruijff. De VSP, mijnheer Wisker.

De heer Wisker: Ja voorzitter, dank u wel. Voorzitter, de inzet van de Enecomiddelen. College heeft al wat dingen uit de hoge hoed getrokken, de leningen omzetten om wat rentewinst te halen, afkoop van de pensioenvoorzieningen van de brandweer. En mijn vraag is eigenlijk aan de wethouder, wat is nou de rol van de raad hierin? Wat de VSP betreft zouden we het veel zinvoller vinden om een plenair debat te voeren over de besteding van de Enecomiddelen, met de volledige raad. Nu worden we geconfronteerd met zaken die ineens op ons bord komen, er blijft wat hangen, er gaat wat weg, er is al wat besteed. En ik denk dat de rol van de raad hierdoor wat tekort is. En ik zou graag van de wethouder willen horen hoe hij daar zelf over denkt? ...

De voorzitter: Mijnheer Wisker, voordat de wethouder daar straks op gaat reageren, heeft ook mijnheer De Looze hier een reactie op.

De heer De Looze: Sorry, geen reactie op de heer Wisker maar wel in het algemeen.

De voorzitter: Dan moet u even wachten totdat ik u het woord geven. Mijnheer Wisker, bent u klaar?

De heer Wisker: Ik was klaar Kitty, ja, dank je wel.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de SP.

De heer Portier: Voorzitter, heel kort. Ik ondersteun in ieder geval het betoog van de heer Van der Kruijff, dat we ook moeten kijken naar het maatschappelijk rendement van de investering uit de Enecogelden. Ja, ik constateer wel dat de verkoop toch een gat van feitelijk 6 miljoen in de begroting heeft geslagen, die we nu missen. Ook al wordt het gerekend met de 2 miljoen die voorheen in de begroting stond. En dat is natuurlijk een fors bedrag. Als we gaan kijken waarop we dat geld, ja renderen, het in kunnen zetten, want als we het op de bank laten staan dan krijgen we gewoon zo goed als niks, dan kun je inderdaad denken aan woningbouw, jongerenhuisvesting. Maar ik denk dan ook aan de inzet voor verduurzaming, met name het isoleren van bijvoorbeeld sociale huurwoningen, om daar een handje mee te helpen. Of het realiseren van andere sociale woningbouw, waar het ook voor gebruikt zou kunnen worden. Wat ook zijn geld opbrengt, en daar wou ik het bij laten.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Mijnheer Den Heijer, heeft u een reactie op de heer Portier? Want anders wil ik eerst, heb ik nog wat anderen die eerder aan de beurt zijn.

De heer Den Heijer: Nee, dat is niet het geval.

De voorzitter: Geen reactie op de heer Portier.

De heer Den Heijer: Nee.

De voorzitter: Oké.

De heer Den Heijer: Geen reactie.

De voorzitter: Oké, dat mag.

De heer Den Heijer: Dit keer niet.

De voorzitter: Ik zal u strakjes noemen. Dan ga ik nu naar de fractie GroenLinks, mijnheer De Lijster.

De heer De Lijster: Ja voorzitter, dank u wel. GroenLinks heeft net zoals een aantal andere partijen aangegeven, ja inderdaad het vanavond hierover te hebben. En wat maakt het dat wij het hier vanavond over willen hebben? Wij als GroenLinks zien inderdaad dat de volledige 243 miljoen gereserveerd wordt voor de Agenda 2030. En wij als GroenLinks ondersteunen deze Agenda, maar nu om het hele bedrag daarvoor te reserveren, vinden wij wat ver gaan. Meerdere keren is er bij een bespreking over de Enecogelden toegezegd dat er nog een gesprek met de raad zou plaatsvinden, over hoe we deze gelden zouden besteden. Dat verlies aan dividend gecompenseerd moest worden stond hier los van, want dat spreekt voor zich. GroenLinks verzet zich niet tegen het strategisch investeren van de Enecogelden, om rendement mee te realiseren. De vraag is echter wel, op welk rendement we inzetten? En zoals de andere partijen, een aantal andere partijen ook wel aangaven, zijn we ook blij om te horen dat wij het ook heel erg belangrijk vinden dat het maatschappelijk rendement juist naar boven komt. En wij leggen dan ook nog het accent ook weer op dat er ook uit maatschappelijk rendement ook financieel rendement natuurlijk uit kan komen. Hoe nu wel geld alleen gereserveerd wordt, het niet per definitie wordt uitgegeven, wordt hiermee wel voorgesorteerd. Het is duidelijk dat de raad per reservering nog gevraagd wordt om het beschikbaar te stellen. Maar door deze reserveringen nu in een beleidsarme Kadernota op te nemen, blijft er weinig ruimte over om op strategisch niveau te praten, te sparren en van gedachten te wisselen over waar het geld het best tot zijn recht komt. We vinden het niet meer dan logisch dat over de besteding van zo'n groot bedrag, diepgaand gesproken wordt. Daarom vinden we dat daar niet als onderdeel van deze Kadernota over moet worden besloten, en overwegen daarom om met een amendement te komen. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer De Lijster. Dan kom ik nu bij D66, mijnheer Polat.

De heer Polat: Dank, voorzitter. Nou, ook tijdens de algemene beschouwingen hebben wij ook dit onderwerp naar voren gebracht. Wij vinden dat de Enecogelden in het verdienvermogen van onze stad geïnvesteerd moet gaan worden. En wij zien nu dat er

verschillende bedragen gereserveerd worden voor een bepaald doeleinde. In theorie kunnen wij, denken we bij onszelf van, oké, dat zou kunnen, maar waar ligt de businesscase die ons was beloofd ten onder? En we hebben nog steeds die businesscase nog niet gezien. We zouden graag heel snel ook die businesscase willen zien, voordat wij überhaupt gaan zeggen van, ja, dit is helemaal goed, doe maar. Als de businesscase laat zien dat de kosten-batenanalyse gewoon heel erg voordelig is voor de stad, en het verdienvermogen van de stad daarmee wordt opgekrikt waardoor de inkomstenkant heel erg positief is, of zal worden, dan zijn wij ... Dan staan we daarachter. Maar als wij überhaupt gaan kijken, dan hebben wij het gevoel van, dat er op dit moment nog zoveel te doen is met die businesscases. Er worden gewoon ideeën geopperd om bijvoorbeeld in woningbouw te investeren, in Stedin. We vinden dat allemaal helemaal goed, maar we willen eerst zien of dat gewoon allemaal ook opleveren wat ze ook beoogt op te leveren. Dus tot dat moment willen wij gewoon de wethouder vragen, wanneer wij de businesscases mogen inzien, en kunnen gaan besluiten of dat gewoonweg, of dat voor de stad goed is. Want deze gelden hebben wij gewoonweg maar eenmalig gekregen. En zomaar uitgeven, dat moet niet gebeuren, we moeten gewoonweg uitgeven voor onze stad, voor onze toekomstige generaties van 2030, of misschien wel 2050. En daar moeten we gewoonweg hele goede keuzes gemaakt gaan worden, waar dus iedereen ook in de toekomst profijt van heeft. En dat zien wij op dit moment nog niet helemaal duidelijk. En dat is onze zorg. En dat willen we graag willen meegeven aan de wethouder, wanneer krijgen wij ...

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Polat. Blijf even hangen want mijnheer Van der Kruijff heeft denk ik een opmerking of een vraag aan u.

De heer Polat: Helemaal goed.

De heer Van der Kruijff: Ja, dat klopt voorzitter. Wat de heer Polat zegt, dat er businesscases nodig zijn, daar heeft hij natuurlijk helemaal gelijk in. Maar volgens mij is dat ook wat het college in de Kadernota ons voorstelt. Er worden nu een aantal reserveringen gevraagd, ik hoor weinig discussie over de dividendcompensatie, dat is ook wel eens eerder besproken. Enige andere reservering die erin staat, is voor woningenontwikkeling en wat erachter vandaan komt, bijvoorbeeld geluidsschermen. Waarvan iedereen snapt dat als je woningen neerzet, dat dat rendeert, en dat willen we ook allemaal. En waarvan de businesscase is, dat als we dat er nu inschrijven, want dat moeten we nu doen, dat we voor 50 procent cofinanciering vanuit het Rijk kunnen krijgen. Nou, volgens mij heb ik niet veel meer tekst op een businesscase nodig dan dat. Dat is de enige reden waarom het erin staat. Formeer is het zelfs nog maar een reservering. Natuurlijk wel met de bedoeling hem ook ooit ervoor te gebruiken. Maar daar worden wij als raad nog een keer bij betrokken. En op alle andere punten lees ik in de Kadernota, en natuurlijk sorteren wij nu allemaal een beetje voor, daar zijn we politici voor, maar lees ik in de Kadernota, dat we bijvoorbeeld tussen nu en eind van het jaar, met elkaar en met het college, in gesprek gaan aan de hand van businesscases die moeten aantonen dat het de verdien capaciteit van de stad ten goede komt. Dus wat u vraagt, krijgt u volgens mij allemaal op een presenteerblaadje aangeboden in deze Kadernota. Dus ik snap niet wat u mist?

De heer Polat: Nou, dank in ieder geval, dank ook dat u mij herinnerd hebt aan de reservering voor het compenseren van de dividenden. Ja, wat wij missen is, kijk, het is natuurlijk wel duidelijk dat daar gewoonweg, dat wij voor cofinanciering, dat wij gewoon geen businesscase nodig hebben, maar voor cofinanciering. Ik heb ... Ik zie dat er 13,1 miljoen voor de cofinanciering voor de Spoorzone is uitgetrokken. Ik zou graag willen weten van, wat is dan op dit moment dus het gevraagde budget, en wat gaat er dan mee gebeuren? Ik neem aan dat dat gewoonweg heel voordelig is. Dat wil ik gewoonweg geloven. Als u zegt, helemaal niet, maar ik moet wel eerst kunnen zien wat de impact is van die businesscases. En dan wil ik gewoonweg, dan wil ik zeker van de investeringen die daar bijvoorbeeld ook bij de geluidsschermen, of bij Spuihaven, bij de parkeergarages, daar zijn investeringen nodig. Maar ik neem aan dat die investering, die moeten gewoon inzichtelijk gemaakt worden. Op dit moment is dit niet inzichtelijk gemaakt. Er is wat beloofd, er komen gewoon businesscases die ze gewoon uit gaan werken. Maar ik had gewoon graag nu gezien dat ze ook uitgewerkt aan ons voorgesteld zouden zijn, en dat is nu niet gebeurd. En dan vind ik jammer.

De voorzitter: Helder. Ga ik naar mijnheer De Looze, ChristenUnie/SGP.

De heer De Looze: Ja voorzitter, op zich snappen wij de vragen ook, met name van GroenLinks. We zouden gewoon voor elke investering, zou een businesscase komen. De investeringen die nu genoemd staan, die herkennen wij wel. Die passen in de groeiambitie die maakt dat de stad zeg maar, het grootste bedrag wat we zien is voor geluidsschermen en ja, die passen in de ambitie om woningbouw mogelijk te maken, ook bij het Gezondheidspark en bij Amstelwijck Park. Maar ja, wij zijn ook wel echt benieuwd hoe de wethouder het proces precies in wil steken?

De voorzitter: Oké, dank u. En dan last but not least, mijnheer Den Heijer, VVD.

De heer Den Heijer: Ja, dank u wel voorzitter. Ik ... Wat het CDA aan het begin zei, over inderdaad het maatschappelijk, niet alleen financieel maar ook een maatschappelijk rendement halen, dat heeft me toch ook wel weer een beetje aan het denken gezet. Ik dacht nou van, als ik nou ik denk, hoe we nou echt renderend kunnen investeren, dan zie ik dat als baan. En ik vraag me af hoe de wethouder daartegen aankijkt, maar bijvoorbeeld ook deze commissie. We hebben nu een aantal bedrijventerreinen in Dordrecht, en we hebben gefragmenteerd kavels met bedrijven erop. En nu zie je, ook in andere steden, dat het heel effectief is om bedrijven uit dezelfde sector, middels synergie hoor je dan, of kruisbestuiving, om dat soort bedrijven bij elkaar te zetten. Bijvoorbeeld, nou, D66 had het bijvoorbeeld over innovatie, de startups, weet ik het allemaal. Hoe kijken we er nou tegenaan dat we die bedrijventerreinen, dat we daar bijvoorbeeld revitaliseren, en ook de leegstand gaan vullen. Ook bijvoorbeeld het kopen van grond of een beetje spelen met de erfpacht, dat lijkt mij een hele renderende investering, die ook maatschappelijk goed uitpakt. Want ik denk dat het belangrijk is, en ik denk dat de commissie misschien dat ook denkt, dus vraag ik het af, dat we daarmee ook een maatschappelijk belang dienen. Dus ik zou daar graag een bespiegeling van willen, van de wethouder.

De voorzitter: Helder. Dan heb ik denk ik iedereen gehad. Heb ik iemand over het hoofd gezien? Beter Voor Dordt heeft zich nog niet gemeld.

De heer Schalken: Ja, voorzitter.

De voorzitter: Ja, mijnheer Schalken.

De heer Schalken: Ja, ik heb eerder niet om het woord gevraagd maar ik kan wel aansluiten bij wat de heer Den Heijer van de VVD vertelt. Want ook wij hebben vanuit Beter Voor Dordt aangegeven, dat wellicht ook in de toekomst strategische aankopen goed renderend kunnen zijn voor de stad. En de stad meer kunnen brengen dan alleen maar extra inkomsten wat betreft bijvoorbeeld erfpachtopbrengsten, maar ook kunnen renderen en van meerwaarde kunnen zijn voor de banengroei en de verdere ontwikkeling van de stad. Dus daar sluit ik me graag bij aan.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Dan ga ik nu naar de wethouder, mijnheer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, over de besteding van de Enecogelden hebben we natuurlijk al een flinke discussie met elkaar ook meerdere keren gehad, voordat we überhaupt tot het besluit van de definitieve verkoop zijn overgegaan. En dat is de discussie met u geweest, om vooral te kijken van, nou ja, inderdaad een eenmalige opbrengst, en hoe ga je dat nou maatschappelijk en financieel renderend voor de lange termijn van onze stad ten goede laten komen? Nou, en daarvoor is die prioriteringskader, de Agenda Dordrecht 2030, heeft u vastgesteld. Zodat we inderdaad vooral aan de voorkant al heel duidelijk prioriteiten hebben vastgesteld, u heeft vastgesteld, waar vervolgens de besteding aan getoetst wordt. Ja, en dat is die kaart van die stedelijke economische clustering geweest, waarin u een aantal raderen, dan zat er een soort raderen die in elkaar grijpen, heeft geïdentificeerd. Die zaten in de categorie van leefklimaat, de fysieke infrastructuur, de kennisinfrastructuur, menselijk kapitaal en ondernemerschap. Waarvan u heeft gezegd van, ja, dat zijn nou de prioriteiten die in onze stad belangrijk zijn om in te investeren. Dus dat is allereerst het eerste, ja filter waarop de bestedingen worden gelegd. En waar u al, om even te reageren op een aantal die zeiden van, ja daar moeten we toch een strategische discussie met elkaar voeren, waar u al die eerste strategische discussie heeft gevoerd en de piketpaaltjes heeft geslagen. Dan is er vervolgens nu een Kadernota waarvan we ook hebben gezegd van, ja, het is op een bijzonder moment in de tijd, waarin we nu met de corona maatregelen nu weer ook per video moeten vergaderen, en niet zoals we dat gewend waren. Dus dat hebben we ook in de Kadernota, heeft het college ook aangegeven van, ja, gegeven deze tijd ook met alle opgaves die we intern nog hadden, sinds maart, dat we zo wat crisismanagement moesten doen. Dus ook heel veel tijd aan andere dingen ging zitten. Ja, we hebben ook gezegd van, dat leent zich dan nu niet al om bij deze Kadernota daar met elkaar over die volledige reserve met elkaar een goed debat te hebben over waaraan we dat besteden. Dus de verdere invulling daarvan. Daar is een ... Er zijn twee uitzonderingen op gemaakt. De een is die 125 miljoen, die zit in de reserve dividendcompensatie. Ja, dat is gewoon puur een financiële reservering. En die is er om, nogmaals, wat ik hier net ook al zei, die 6,5 miljoen, 6 miljoen, die je gewoon niet meer aan dividendinkomsten hebt, om die weer financieel te compenseren.

En daarmee in ieder geval je begroting op hetzelfde niveau te hebben als voor de verkoop van Eneco. Dus dat is de eerste 125 miljoen. Nou, daar zijn een aantal voorstellen nu voor gedaan, die renteaankoop, de pensioen richting de brandweer. Daar blijft een 82,5 miljoen over, en daar moeten we echt op zoek gaan naar goeie invulling daarvan, om uiteindelijk dat dividend ook weer structureel te kunnen compenseren. Dat hebben we nu met die rente even op korte termijn kunnen doen, maar op de lange termijn moeten we echt nog goed gaan ... Nou ja, hard werken om daar de goede investeringen voor te vinden. Maar daar hebben we dus nog even de tijd voor. Dan hebben we vervolgens die andere reserve, Agenda 2030, ja dat is niks anders dan het stickertje erop plakken die u al bij de prioriteringskader als raad heeft gegeven. We gaan het geld investeren aan de Agenda Dordrecht 2030. Dat is die reserve van 243,4 miljoen. Daar is vervolgens nu, op vijf projecten al een reserve gealloceerd, op de Spoorzone, op de cofinanciering Regio Deal, op het geluidsscherm, parkeervoorzieningen Spuiboulevard en de Dordt Mijl. En ter geruststelling aan u, zo heb ik ook bij mijn algemene beschouwing aangegeven, dit is puur de reservering om richting een Regio Deal van het Rijk, die voor de zomer valt, of de besluitvorming heeft, richting een Woondeal die ook voor de zomer al zijn beslag krijgt om geluidsscherm Amstelwijck, u weet het bestemmingsplan ligt er nu, wat ook gewoon nu al speelt, daar wat zekerheid op te geven, en de Spuiboulevard ontwikkeling. Ik heb ook aangegeven, dat is gewoon een reservering die nog niet betekent dat geld wordt uitgegeven. Het is voldoende om te laten zien aan het Rijk van, kijk, wij zijn bereid als raad, als gemeente Dordrecht, om voor die ambitie te gaan, dus investeert u met ons mee. Dat is voldoende om dan te reserveren. Voordat je het definitief krijgt, moet je dat vervolgens ook een krediet verstrekken. Nou, dat krediet, daar zit natuurlijk een hele goede businesscase bij. Daar gaat geen euro van deze voorreservering eruit, voordat die businesscase aan u is voorgelegd, en u daar als raad van overtuigd bent dat het inderdaad een zinvolle besteding is. En dat het naast financieel rendement voor de stad, ook maatschappelijk een goed rendement levert, en inderdaad past bij die Agenda Dordrecht 2030. Aan die businesscase wordt nu hard gewerkt, en ik voorzie dat in september de eerste businesscase, businesscases, bij u als raad voorligt. En dat is ook een heel goed testmoment met elkaar, om te kijken, even los van bijvoorbeeld geluidsscherm Amstelwijck, als je die businesscase overtuigend vindt, ook om met elkaar de discussie te voeren, hé, vinden we de businesscases zoals die nu gepresenteerd wordt, ook volledig genoeg? Vinden we daar alle elementen in terug, en is dat meteen een goed sjabloon voor al die andere voorstellen, die op die reserve Agenda Dordrecht 2030 als bestedingen gaan komen? Dus daar hoeft u niet lang op te wachten, daar komen we echt direct na de zomer, komen daar voorstellen uw kant op, businesscases waar we goed het gesprek met elkaar over kunnen voeren. En dan voor de Agenda Dordrecht 2030, en ja, is dat dan financieel rendement en maatschappelijk rendement, nou dat is beide. Kijk, het is om te zorgen dat we een begrotingsevenwicht krijgen. Want alleen op die manier zijn al die mooie voorzieningen in onze stad ook duurzaam houdbaar. Dan hebben we het over alle investeringen in het verleden, op cultuur, op de Sportboulevard, nou, zo kunnen we er nog veel meer noemen. Die ... Wilt u dat niveau kunnen behouden in de stad, dan heeft u gewoon dat financieel rendement ook nodig in de toekomst, om die begroting in evenwicht te hebben. En daarnaast moet het natuurlijk ook inderdaad renderen voor, ja, het functioneren van maatschappelijk rendement. En dan als laatste,

voorzitter, hebben we nog de renderende investeringen. En dat is nu eigenlijk de categorie van de Stedin en de Leerpark, waar het CDA het over heeft. Ja, dat zijn eigenlijk op dit moment, kan je nog tegen een lage rente financieren als gemeente. En dat zou inderdaad kunnen zijn, dat je zo meteen zegt bij Stedin van, ja, daar zit een kapitaalbehoefte, daar krijg je een vergoeding voor terug, en dan levert het wat rendement op. Voor Stedin moet ik u wel, dat heb ik ook al in de algemene beschouwing aangegeven, een winstwaarschuwing geven. Er is niet voor niets in deze begroting al 3,5 miljoen dividend weggevallen, omdat de investeringen in de infrastructuur voor Stedin noodzakelijke investeringen, zo groot zijn dat er gewoon minder kapitaalvergoeding tegenover staat. Omdat de tarieven niet zo snel meestijgen als dat nodig is om daar een goede vergoeding voor te kunnen geven. Dus daarvan zou ik richting het CDA willen zeggen, dat was ook mijn eerdere opmerking, verwacht daar niet rendement op voor uw begroting, maar verwacht daar eerder het wegvallen van die dividend van Stedin of het verminderen daarvan, dat we dat enigszins daarmee kunnen compenseren. Er zit even uit mijn hoofd gezegd, nu ook 5 miljoen dividend op. Nou, die staat nu nog maar voor 1,5 miljoen in de boeken, met die verdere noodzakelijke kapitaalverstrekking daarbij, ja, kan je eigenlijk alleen maar hopen dat die 5 miljoen nog, of in ieder geval voor een deeltje daaruit kan worden afgedekt, uit dat rendement. Dat zal vermoed ik nooit helemaal volledig zijn. Dus dat gaat je uiteindelijk voor je begroting in zijn totaal geen cent opleveren, ten opzichte van de huidige situatie. En ik moet even de waarschuwing geven aan het CDA, dat het je invloed zou geven op waar je investering in de stad als het gaat om de elektriciteitsnetwerken gaat. Ja, zo strak kan je niet sturen. We hebben wel nu met Stedin een gesprek en gezegd van, we willen inzichtelijk hebben welk deel van de investeringen nou uiteindelijk binnen onze regio landen? Want we willen wel weten, als we naar de raad komen met het verzoek om nog weer verdere kapitaalverstrekking te doen, ja wat levert dat dan voor concreet voor de regio op? Maar de sturing opzeggen van, nou, we geven dit geld en dan moet u nu deze investering als regio doen. Zo rechtstreeks is die daar niet, omdat Stedin daar ook gewoon voor hun totale bezorgingsgebied, een maatschappelijke opdracht heeft, waarin ze voor al die gebieden, ook buiten onze regio, gewoon hun wettelijke taak moeten vervullen. En dan is het sturingselementen nog meer de RES, die u ook vast gaat stellen. En waarin u een goed toekomstperspectief neerzet van, ja, waar gaan onze bedrijven ontwikkelen, waar verwachten we dat er heel veel zonne-energie wordt opgewerkt, en dus het netwerk moet worden verstevigd, et cetera? Dus het zit hem daar vooral in, dat we daar een goede visievorming hebben, ver vooruitkijken en het gesprek tijdig voeren met onder andere Stedin, en zodat ze weten wanneer ze een investering op welke plek moeten doen. En voor, tot slot voorzitter, inderdaad de suggesties die werden gedaan voor, nou kijk waar je je maatschappelijke doelstelling voor woningen, nou het Leerparkproject. Of wat ik Beter Voor Dordt en VVD hier heb horen zeggen, maar ook de Partij van de Arbeid in de gemeenteraad al heb toe heb horen oproepen, kijk eens bij die bedrijventerreinen, kan je daar niet waar leegstand is, kijken of je daar je clusterdoelstelling, dan denk ik ook een beetje in de richting van de motie die ik van D66 voorbij heb zien komen, die zeggen, ga nou op die innovatie investeren. Nou ja, inderdaad, Dordtse Kil I en II zijn oude bedrijventerreinen, daar zou je zeker bedrijven kunnen vinden, of kavels kunnen vinden waar u zegt, ja die hebben nu of geen invulling of geen optimale invulling. En misschien kan je daar eens starten om toe te werken naar

de bedrijventerreinen van de toekomst. En tegelijkertijd ook, naast het maatschappelijk rendement, dan ook een stukje financieel rendement te halen. Dus ik vind dat zeker een interessante optie, om ook verder uit te werken en te betrekken in de discussie die we dan na de zomer nog weer zullen hebben over de verdere voorstellen op de besteding van de Enecomiddelen. En volgens mij heb ik dan zo alle vragen die er waren beantwoord, voorzitter.

De voorzitter: Ik denk dat u aardig in de richting komt. Dan zie ik nog een vraag van eerst de heer Portier en dan van de heer De Looze. Ik wil u beiden wel vragen deze kort te stellen, en niet een heel betoog weer te houden op de reactie van de wethouder want we hebben nog aardig wat punten door te akkeren. Mijnheer Portier.

De heer Portier: Ja, een korte vraag, dat gaat over Stedin. Mevrouw Stolk heeft aandacht gevraagd dat wij voor Stedin ook in het buitenland investeren, laadpalen langs de Duitse snelwegen. Mijn vraag is, klopt dat en kunnen we dan ook als aandeelhouder, want we ze zijn tenslotte aandeelhouder in Stedin, aan de bel trekken? En ervoor waken dat daar niet allemaal geld wegvloeit naar, ja waar wij als land en zeker als regio helemaal niks aan hebben.

De voorzitter: Duidelijk. Mijnheer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Ja. Ja, voorzitter, ik heb dat nog eens even uitgezocht, en dat is een misverstand. Volgens mij berust dat op een investering van Eneco, eind vorig jaar, inderdaad in een Duitse partij die in laadpalen actief is. Maar dat is dus Eneco, dat deel hebben we verkocht. Stedin is echt alleen actief op zijn publieke nutstaak van de elektriciteitsnetwerken, het netbeheer. En zoals ik ook al zei bij de beschouwing is er ook een wat meer commerciële meteractiviteit is ook al verkocht. En is het bedrijf echt alleen maar puur op die publieke taak binnen het eigen verzorgingsgebied, waar ook voor het grootste deel van de gemeentes die daar zitten aandeelhouder zijn, zijn die activiteiten daartoe beperkt.

De voorzitter: Oké. Mijnheer De Looze, u had ook nog een korte vraag?

De heer De Looze: Ja kort, even over die joint venture in het Leerpark. Steunen wij dat beleid wel dat je woningbouw zoveel mogelijk faciliteert en mogelijk maakt. Maar je gaat je wel echt op de markt begeven, in die zin, er kunnen ook banken financieren, en andere partijen. Is er dan niet het gevaar dat het als een soort van staatssteun gezien wordt of is daarover nagedacht?

De voorzitter: Mijnheer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Voorzitter, ja dank voor deze toevoeging van de heer De Looze. Dit is wel een terecht punt, en die heb ik ook toegezegd bij de algemene beschouwing, dat wij nog bij u, of in de auditcommissie of in deze commissie, ook nog met elkaar gewoon even terugkomen op het vraagstuk van je actieve grondbeleid en de risico's die daaromheen hangen. Dus ik vind dat wel goed om daar sowieso ook nog met elkaar op korte termijn van gesprek ... Van gedachten te wisselen met elkaar en de kaders daar

scherp te hebben. En is het inderdaad zo dat je, ja het zullen altijd investeringen zijn waar ook een stukje maatschappelijk nut bij zit, waardoor andere partijen er misschien minder snel instappen. En hebben we daarin ook met elkaar echt goed de functie- en rollenscheiding aangebracht. Dus met betrekking tot het Leerparkproject, ja is degene die het vanuit de Bouwende Stad doet binnen onze organisatie, die komt met het inhoudelijk voorstel. En dan hebben we het financieel beoordelen daarvan, en of het een goeie businesscase is en de risico's, rendement, et cetera in balans zijn, dat laten we weer vanuit onze financiële kolom, en mijn financiële verantwoordelijkheid binnen het college doen. Zoals we dat ook bij deelnemingenbeleid hebben, waarbij je bijvoorbeeld HVC als het gaat om het afvalbeleid bij een collega Van der Linden zit, en het aandeelhouderschap bij mij vanuit deelnemingen. Zodat je inderdaad ook altijd daar zorgt dat je zowel op inhoud als op je risico, rendement, ja een kritische weging op hebt.

De voorzitter: Dank u wel. Een aller-aller-allerlaatste vraag van mijnheer Polat. Kort graag.

De heer Polat: Ik zal het heel erg kort houden. Ik heb een vraag, dus als ik het goed begrijp, de wethouder, dan is in september, dan komen de verschillende businesscases naar ons toe, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe de gelden besteed gaan worden. En u heeft deze investering, of reserves heeft u nu opgenomen in de Kadernota, om in ieder geval de Rijksoverheid te bewegen om ook met geld naar ons toe te komen. Begrijp ... Is dat goed?

De voorzitter: Mijnheer Burggraaf, ja of nee? Klopt het?

De heer Burggraaf: Ja, u krijgt sowieso de eerste in september, misschien ook nog één of twee in oktober of november. Maar de eerste ontvangt u sowieso in september.

De voorzitter: Goed zo, dank u wel.

De heer Burggraaf: En de rest wat van de opmerkingen, dat klopt, dat is een goeie samenvatting.

De voorzitter: Oké. Dan wil ik dit onderdeel ook als afgerond beschouwen, in die zin afgerond, ik denk dat er nog heel veel woorden over worden gesproken, over de bestedingen van Eneco. Er zijn wel wat verschillen, verschillende meningen over hoe we dit gaan aanvliesen, aanrijden of hoe dan ook. Ik kom naar het volgende onderwerp, en dan gaat het over de coronakosten. De VSP heeft dit geagendeerd. Mijnheer Wisker, mag ik u het woord geven?

De heer Wisker: Jazeker voorzitter, dank u wel. Ik ga u tegemoetkomen want ik ga het heel kort houden. Ik heb één vraag voor de wethouder, met betrekking tot de coronakosten. Wat wij begrepen hebben van diverse uitlatingen nu, schiet de gemeente Dordrecht alle kosten van tegemoetkomingen aan het MKB voor uit eigen portemonnee? Nou, dat is mooi, want dan betekent dat het voor het MKB in ieder geval dat het heel snel geregeld is. Ik heb ook begrepen uit het veld, dat dat ook zo is, dus nogmaals, chapeau. Maar mijn vraag is, is er al geld terug van het Rijk, en zo ja, hoeveel? Hoeveel

in percentage? Want dat is denk ik ook wel van invloed op onze liquiditeit op korte termijn.

De voorzitter: Heldere vraag. Mijnheer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, voor wat betreft de liquiditeiten, daar hoeft de heer Wisker zich geen zorgen te maken want we hebben een grote opbrengst van Eneco binnengekregen van een paar 100 miljoen euro, dus qua liquiditeit zitten we ruim op het moment. En natuurlijk wil je ook het geld wat je nu uitgeeft, uiteindelijk wel weer dan terugkrijgen van het Rijk, want anders dan loop je daar verlies op. En daar zijn de afspraken, zeker op die regelingen waar u op doelt, die zijn gewoon heel hard. Dus die uitkeringen die we verstrekken, die worden gegarandeerd door het Rijk gewoon één op één vergoed. En er is nu ook vanuit het Rijk aangegeven, ja zeker die eerste drie maanden van de coronacrisis, moet het zo zijn dat gemeentes daar neutraal ... Dus als je het zou terugspoelen van, als het niet gebeurd zou zijn, hoe zou de financiële positie dan zijn? Nou, dan is van het Rijk gezegd, daar gaan wij voldoende voor compenseren. En daar is ... Daar komt bij burap, en die zal denk ik eind volgende week uw kant op komen, wordt daar ook wat meer over aangegeven, hoe die vergoeding van het Rijk zit. En het beeld wat daar nu bij is, is dat de kosten die we hebben grotendeels tot bijna volledig inderdaad door het Rijk ook gecompenseerd zullen worden. En zit die 10 miljoen risicoreservering, die ook in deze Kadernota is genoemd, vooral ook in de onzekerheid van zaken die je nu wellicht niet hebt kunnen voorzien, dan wel de onzekerheid die je ook nog steeds hebt met, nou ja, de potentiële tweede golf die er zou kunnen komen, of toch minder snel economisch herstel, of een harder raken van de werkgelegenheid in de regio, dan heb je ... Dus in die sfeer moet u vooral die 10 miljoen risicoreservering zien.

De heer Wisker: Ja, met alle respect wethouder, mij ging het niet zozeer om die 10 miljoen. Nogmaals, ik ben bijzonder verheugd dat die hele stroom geld naar het MKB, dat die in handen is gegeven van in dit geval de gemeente Dordrecht, want dat betekent gewoon dat ze het heel snel hebben gekregen. Maar mijn vraag was eigenlijk, wat zijn de vooruitzichten over terugbetaling van het Rijk?

De heer Burggraaf: Nee, dat is wat ik zei. Dat ... Daar zijn gewoon goede afspraken over. Dus, ja alles wat we vanuit die regelingen nu hebben voorgefinancierd, die worden gewoon één op één door het Rijk vergoed.

De heer Wisker: Nog één poging, ik doe nog één poging mijnheer Burggraaf.

De voorzitter: U krijgt nog één poging, mijnheer Wisker.

De heer Wisker: Ik geloof met u dat het Rijk dat één op één vergoed. Maar mijn vraag was, heeft u enig zicht op binnen welke termijn?

De heer Burggraaf: Die wil ik u best geven, want ik durf nu niet te zeggen of dat deel van de vergoeding al binnen hebben of niet. Maar nogmaals, dat is binnen afzienbare termijn en uiteindelijk kostenneutraal. Dus het is niet zo dat we daar, nou ja, bij

inschieten. Maar ik zal deze even als technische vraag meenemen en u daarvan na deze vergadering nog een specifiek antwoord op geven.

De heer Wisker: Dank je wel.

De voorzitter: Oké. Ik zie niemand die daar nog een aanvullende vraag of opmerking over heeft. Dan stond er op mijn lijstje Stedin, ook VSP, maar is dat niet al nu voldoende beantwoord door de wethouder, of was er een andere vraag nog, ten aanzien van Stedin? Mijnheer Wisker.

De heer Wisker: Ja voorzitter, nou voor een deel heeft de heer Portier mijn voortuintje inderdaad al gemaaid met die opmerking over die commerciële activiteit van Stedin. Laat ik de vraag dan wat afkomen. Wij hebben toch wat zorgen over Stedin, niet zozeer die commerciële activiteiten want dat heeft de wethouder net ontkracht, maar de winstwaarschuwing die de wethouder gaf is natuurlijk niet voor niets. We staan natuurlijk voor een enorme uitdaging met die hele energietransitie. Dat betekent dat de komende jaren Stedin niet al te veel winst meer zal maken, en dus ook niet al te veel dividend zal gaan uitkeren. En nou hoor ik dus over participeren en investeren in Stedin maar is het misschien niet verstandiger om de aandelen op dit moment te verkopen?

De voorzitter: Wow, dat is een hele andere kant gaan we op. Mijnheer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Ja voorzitter, ja, formeel kan dat. Zolang je het maar verkoopt aan een medeoverheid of Stedin haar eigen aandelen terug zou kopen. Nou, dat laatste is geen realistische optie want er is juist een kapitaalbehoefte. En voor wat betreft andere medeoverheden die de aandelen over zouden willen nemen, daar ben ik er nog geen een van tegengekomen. En verder denk ik dat het vooral goed is om, zoals ik ook al heb toegezegd richting de vraag van het CDA bij de algemene beschouwing, zal na de zomer, ik zei toen september, ik verwacht eerlijk gezegd eerder in oktober, een voorstel uw kant op komen waarin we goed met elkaar ook die discussie kunnen hebben over wat zijn nou de verschillende opties die verkend zijn, om aan die kapitaalbehoefte die er bij Stedin is, invulling te geven?

De voorzitter: Mijnheer Wisker, voldoende antwoord?

De heer Wisker: Dank je wel, wethouder. Ja, voldoende voorzitter, dank u.

De voorzitter: Oké. Kunnen we naar het volgende, de reserves en voorzieningen. D66, mijnheer Polat.

De heer Polat: Ja, dank voorzitter. Nou, we hebben dit onderwerp op de agenda geplaatst omdat wij vinden het deze onderwerpen ook bij de Kadernota horen, om daar in ieder geval inzichtelijk te maken van wat de wijzigingen zijn en dat het ieder jaar een integraal document zou moeten gaan worden. En dat hadden we ook, u ook voorheen al min of meer ook in de verschillende commissies al besproken. En dat missen wij nu in de Kadernota, en dat hadden we graag wel gezien. En dat is ook onze vraag richting de

wethouder. Is dat mogelijk? En dan kunnen we dat gewoon voorheen wel van uitgaan dat dat gewoonweg bij de Kadernota gepresenteerd wordt?

De voorzitter: Mijnheer Burggraaf, is de vraag helder?

De heer Burggraaf: Ja, voorzitter. Ja, de vraag is helder, en zoals ik ook bij de algemene beschouwing heb aangegeven, is het een thema wat ook echt heel belangrijk is, en wat we ook onderkend hebben. En het is ook een herkenbaar verhaal van D66, ik heb ook al een aantal jaar eigenlijk, bij elke bespreking die we tot nu toe rondom de Kadernota begroting hebben gehad, heeft u het innovatiethema nadrukkelijk voor het voetlicht gebracht. Nou ja, met de Regio Deal is ook op het innovatiebeleid een hele duidelijke propositie neergelegd. Dat doen we dus vooral ook in regionaal verband, omdat je daar in die innovatiecluster ook vooral ziet dat je daar de logische regionale bedrijfsstructuren hebt zitten. En ik zorg dat u na de zomer, we een presentaties zullen geven waarin aangegeven wordt hoe we die innovatie roadmaps, zoals dat heet, binnen de regio vorm gaan geven, en hoe de stad daarvan kan profiteren. En, nou ja, dan moet u denken aan de inzet van business developers op een aantal specifieke lijnen, zoals schoon varen, de digitale infrastructuur in innovatie, smartindustrie, de zorginnovatie, en de Deltatechnologie, waarop business developers aan innovatielijnen gaan werken. En ook de verdere clustervorming bijvoorbeeld op het Leerpark waar we nu heel hard mee bezig zijn, waar je al de Duurzaamheidsfabriek hebt. Maar waarbij ook nog weer een nieuw stuk komt waar nu nog dat tijdelijke halletje zit, met de bogen, voor als u daar wel eens komt, daar zal een permanent gebouw voor terugkomen. Daar zijn we nu heel ver met een groot bedrijf in onze regio, KROHNE, die ook goed in het Holland Instrumentation netwerk zit, in de meet- en regelindustrie. Om die daar met een mooie joint venture die ze zijn aangegaan, die echt met toegepaste innovaties werken, om daar een heel nieuw cluster neer te zetten waarin de meet- en regeltechniek van Nederland eigenlijk zich concentreert. En de start-up en scale-up bedrijven daar ook, ja, de aantrekkelijke omgeving is om zich te vestigen. En ook snel hun innovaties ook meteen in bestaande producten en, ja in een bedrijf wat al groots functioneert zeg maar, in mee te kunnen gaan. Dan heb je denk ik een hele snelle innovatie cluster en structuur te pakken. Dus, nou, daar zullen we na de zomer uw commissie of de raad ook goed in meenemen. Maar dat vooral ook vanuit de verbinding met de regionale opgave, zoals we de economische regionale opgave wel weer terug hebben gehaald lokaal. Maar wel altijd van hebben gezegd, dat gaan we wel in samenwerking met de andere Drechtsteden gemeentes op de economische agenda doen, omdat bedrijven en economie zich niet tot de gemeentegrens beperken.

De heer Polat: Nou, dank u voorzitter. Eigenlijk was dat niet direct mijn vraag. De heer Burggraaf die heeft het over innovatie gehad, dat is hartstikke mooi, dat was het volgende agendapunt.

De heer Burggraaf: Excuus.

De voorzitter: Ja, dan hebben we die meteen gehad hè.

De heer Burggraaf: O, ik dacht dat u die ... Excuus. Welke motie, nee u had een andere motie.

De heer Polat: Nee, maar dat is heel goed.

De heer Burggraaf: Ja.

De heer Polat: Daar ben ik heel blij om, dat u dat nu aangeeft. Want u heeft een schetst gemaakt van een breed spectrum van de verschillende activiteiten, van TRL-niveaus, van 5, 6, 7, tot over 8 en 9. Waar dus alle partijen zich in kunnen vinden, in een bepaald cluster, dat er gewoonweg ook grote partijen zijn die mee kunnen gaan doen. Als ik het goed begrijp, dan kunt u ... Dan gaat u dus een roadmap opstellen, wat wij ook min of meer in onze motie aanbevelen of vragen aan het college, om dat ook daadwerkelijk te realiseren. Dat heb ik goed?

De heer Burggraaf: Ja, correct.

De heer Polat: Nou. En even terug op die andere vraag, over die reserves op voorzieningen. Die reserves op voorzieningen, die zouden we ook graag bij de Kadernota willen zien om integraal te kunnen gaan bespreken van, waar zitten we en waar moeten we heen gaan, en hoe zit het gewoonweg met die reserves en die voorzieningen, op het moment dat wij gewoon met een Kadernota vaststellen?

De voorzitter: Kunt u daar nog kort beantwoorden, mijnheer Burggraaf?

De heer Burggraaf: Ja.

De voorzitter: Ja, u ging zo snel naar duurzaamheid en dergelijke.

De heer Burggraaf: Ja, excuus.

De voorzitter: Heel goed hoor.

De heer Burggraaf: Ja, waar het hart vol van is voorzitter, sorry.

De voorzitter: Zo is het, zo is het.

De heer Burggraaf: Daar loopt de mond van over. Excuus. Nee, deze vraag over de reserve en voorzieningen is puur een financiële vraag inderdaad. En die ... Ja, die ... Want u vraagt eigenlijk van, kijk nog weer eens even naar alle reserves en voorzieningen die we hebben, en, nou ja, stof het allemaal eens af en kijk even wat er nog allemaal actueel is. En of er nog reserves zitten waar je van zou kunnen zeggen van, ja, is die nog wel nodig en leg die weer terug bij de raad. Nee, dat is volgens mij een beetje de strekking van die motie. Klopt?

De heer Polat: Precies.

De heer Burggraaf: Ja. Nou, en met dat ... Ik kan u toezeggen dat dat in ieder geval voor de volgende Kadernota, u naar de raad toe komt, met dat complete overzicht. En dat het niet iets is wat je per se elk jaar hoeft te doen. Maar als je het over een ritme van elk vier jaar, dat het altijd goed is om dan weer eens even door alles heen te gaan en kritisch te kijken van, nou, zit dat ... Is alles wat erin zit nog nodig of is er inmiddels nieuw ... Zijn er nieuwe inzichten?

De voorzitter: Oké, mijnheer Polat, zijn hiermee uw twee moties of, ja uw moties beantwoord?

De heer Polat: Ja.

De voorzitter: Vragen die u hierover had?

De heer Polat: Ja, dank u.

De voorzitter: Oké. Ik zie verder niemand die daar ... Of mijnheer Van der Kruijff, wil nog iets opmerken.

De heer Van der Kruijff: Ja, toch voorzitter. Ja dank u wel, dat klopt. Ja ik tikte het net in. Naar aanleiding van over die reserves. En de wethouder zegt hoe dat bij de volgende Kadernota te gaan doen, maar dat duurt natuurlijk nog een hele tijd.

De voorzitter: Ja.

De heer Van der Kruijff: En we gaan zeg maar na het zomerreces tot richting de begroting, gaan we met elkaar over bezuinigingen nadenken. En dan moeten we miljoenen gaan vinden, ook voor tijdelijke dingen misschien. Terwijl ik denk, ja af en toe komen er voor mij ook onverwachte reserves weer uit de hoge hoed. Ik denk nog maar even bij de discussie over Hof van Nederland waar opeens een hele grote reserve is, en wellicht zijn er nog wel meer. En die zou ik toch in de snelheid waarmee we moeten bezuinigen, toch ook wel mee willen afwegen. Dus daar vind ik eigenlijk de Kadernota voor volgend jaar wel een beetje ver weg. En dan vraag ik me af, is het mogelijk dat in het proces te betrekken bij de afwegingen die we dit jaar moeten maken richting 2021 en '22?

De heer Burggraaf: Ja voorzitter, dat een beetje in het verlengde met wat ik al eerder zei over dat proces. Is het gewoon niet realistisch om dat tot in groot detail al bij de komende begroting te hebben? Om even u een beeld te geven van het proces, hoe dat gaat, is dat we nu zo meteen een zomerreces hebben, waar natuurlijk wel doorgewerkt wordt, maar in september alweer de begroting opgemaakt moet worden. Dus het is niet dat daar nou heel veel tijd tussen zit. En dat maakt dat we wel die slagen in de tweede helft van dit jaar kunnen gaan maken. Maar dat als u vraagt van, ja is dat bij de begroting, dat inzicht er al, dat toch echt te kort tijd is. Dus daar moeten we het ook meer zoeken in, ja in een getraptheid daarvan. Zoals ik net ook al zei, als u een opdracht geeft, zoek nou binnen het beïnvloedbare deel van de begroting naar oplossingen. Waarbij ik voor me zie dat je dat eerst op een wat hoger abstractieniveau

hebt zitten, en dan vervolgens toewerkt naar de Kadernota, naar een diepere, ja uitwerking. En in die ... In dat tempo, ja kan ik u toezeggen dat we eraan werken. Maar sneller, ja dan ga ik een teleurstelling beloven.

De voorzitter: Dat willen we helemaal niet hebben, mijnheer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Nee.

De voorzitter: Absoluut niet. Mijnheer Van der Kruijff, is dat zo voldoende beantwoord?

De heer Van der Kruijff: Nou ja, om teleurstellingen zal ik nooit gaan vragen. En ik snap als je alle reserves door moet ...

De voorzitter: '...' een beetje teleurstellend, ja.

De heer Van der Kruijff: Als je alle reserves door moet gaan akkeren en gaan afstoffen zoals de wethouder het noemt, snap ik dat ook wel. Maar je zou toch zeggen dat als je gewoon er boekhoudkundig financieel naar kijkt, dat gewoon een overzichtje van alle reserves die er zijn, vrij snel gemaakt is? Dat dat niet heel veel werk is.

De voorzitter: En dat is eigenlijk de enige vraag die u nu stelt.

De heer Van der Kruijff: Ja.

De voorzitter: Van ik wil een overzicht over alle reserves, zoals die van het Hof opeens weer tevoorschijn kwam.

De heer Van der Kruijff: Ja, die er op dit moment zijn. Ja.

De voorzitter: Dan hoeven we zelf niet al die vorige begrotingen en dergelijke door te akkeren, dat vraagt u nu aan de wethouder.

De heer Van der Kruijff: ja.

De voorzitter: Mijnheer van der Burg, mijnheer Burggraaf, is dat mogelijk, gewoon een overzicht? Niet afstoffen, gewoon onder die tafelkleden vandaan halen.

De heer Burggraaf: Ja, naar mijn beleving zit die al standaard bij de begroting. Dus dan is die heel makkelijk op te leveren, want die zit er al bij. Kijk naar de begroting, het gaat er meer over de ... Ja, als je er verder induikt, ja dan nogmaals, dan moet je ook gaan kijken, wat was nou het programma wat erop loopt, en hoe staat het daarmee, et cetera? Ja, dan ga je dus weer die spade dieper. Maar het totale overzicht, die zit gewoon standaard bij de begroting.

De heer Van der Kruijff: Oké.

De heer Burggraaf: En als laatste denk ik nog even dan misschien, nog wel even in de context, we hebben het natuurlijk wel over die bezuinigingsopdracht die u dan gaat

verstrekken aan ons, waarvan ik echt wil vragen of u dat vanuit u als raad gewoon duidelijk aan de voorkant even mee wil geven van wat die opdracht dan is? Maar dat verzoek lag er al. Maar dat u dan ook goed in de gaten houdt dat er een verschil is tussen het feit dat daar een structurele opdracht ligt, en als je het hebt over reserves, dat incidentele posten zijn. Dus daar zit ook wel even een verschil nog, dus dan een nuanceverschil. En ik heb nog één andere vraag, en dat scheelt weer een mailtje zo meteen, aan de heer Wisker. Want die vroeg nog, hoe zit het nou met die Tozo-regelingen? Ik ben inmiddels zo ver dat ik erachter ben dat we dat gewoon als voorschot uitgekeerd krijgen. Dus wat we hebben uitgekeerd aan de mensen is ook al door het Rijk aan de voorkant aan ons meegegeven. Dus de schattingspost, die wordt dan elke keer wordt dat weer aangevuld naarmate de werkelijk onttrekking. Dus daar zijn we helemaal bij. Dat wat we hebben uitgegeven, hebben we ook van het Rijk teruggekregen.

De heer Van der Kruijff: Ik zal een stuk lekkerder slapen, mijnheer Burggraaf, dank u wel.

De voorzitter: Zo snel kan het dus ook allemaal, daar hoeven we geen hele vergaderingen, ook in Den Haag, niet over te houden. Ik heb nog één onderdeel staan bij het eerste blok, de MKB-vriendelijke gemeente van Beter Voor Dordt. Officieel is de tijd verstreken, maar goed, het staat erbij. Kunt u er hier kort over zijn, of heeft u daar tijd voor nodig?

De heer Schalken: Nou, ik heb daar niet heel veel tijd voor nodig, voorzitter, maar wat bent u coulant zeg, dank u wel. Nee hoor, heel kort, en ook zeker omdat er binnen de algemene beschouwingen zelf daar eigenlijk ook niet genoeg tijd voor was. Nou ja, er wordt natuurlijk stevig ingezet om als Dordrecht met de ambitie die we hebben ook een meer MKB-vriendelijke gemeente te worden, met de ambitie om in de top 5 te komen. En er gebeuren heel veel goeie dingen, zoals ook net al werd genoemd, dat ook ondernemend Dordrecht in ieder geval snel en adequaat is geholpen tijdens de coronacrisis. Maar ook nog een kritisch punt, en dat is meer naar aanleiding van de afgelopen week, waarbij ik twee jonge ondernemers heb gesproken. Is dat, nou ja, zij toch nog wel wat kritisch waren op de ondersteuning vanuit Dordt Onderneemt, ons ondernemersloket. Ik weet dat er ook veel goeie dingen gebeuren, maar als ik dan in zo'n week tijd weer twee van die kritische geluiden hoor, van ondernemers die gelukkig door hebben gezet en via andere wegen toch hun zaakjes voor elkaar hebben gekregen, wil ik dat in ieder geval wel als aandachtspunt ook nog meegeven. Dat willen we echt binnen die top 5 komen, dat dat een punt van aandacht is. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Portier wil hier iets op zeggen, en daarna de heer Den Heijer.

De heer Portier: Ik heb eigenlijk aan vraag aan Beter Voor Dordt, of de motie al is ingediend? Want ik zie hem in iBabs niet staan. En anders kan u misschien in twee woorden schetsen wat er nou precies in gevraagd wordt? Zeg maar het dictum.

De heer Schalken: Nou voorzitter, als het dan even kort mag, het is geen motie, maar volgens mij gebruiken we deze commissievergadering ook om een aantal aandachtspunten aan de orde te brengen, en dit is er een van.

De voorzitter: Zeker. Zeker. Mijnheer Den Heijer, u heeft ook een vraag aan de heer Schalken.

De heer Den Heijer: Ja, ik luisterde nu naar de heer Schalken, en deel ook zijn compliment aan het college eerlijk gezegd. Maar ik ken Beter Voor Dordt als een partij die opgericht is voor de duidelijke politiek. Hij heeft met twee ondernemers gesproken, wat moet er dan beter? Ik vind het zo vaag wat de heer Schalken hier aan het college vraagt. Ja, geef dan ook gewoon concrete punten, want dat kunnen we ermee aan de slag.

De heer Schalken: Ik kan ... Ja voorzitter, als ik daar gelijk kort en snel een reactie op mag geven?

De voorzitter: Zeker, zeker.

De heer Schalken: Dan is het vooral dat de ondernemers niet de ervaring kregen vanuit Dordt Onderneemt, dat werd gedacht in oplossingen en in kansen, maar ze toch vooral werden benaderd vanuit een aantal beperkingen die er lagen. Terwijl zij eigenlijk hadden verwacht en gehoopt dat met het initiatief waarmee zij kwamen, dat er vooral wordt gekeken naar, hoe ver zij ondersteund konden worden in een initiatief mogelijk te maken. '...'.

De voorzitter: Helder. Denken in oplossingen in plaats van in problemen, dat is wat u zegt.

De heer Schalken: Inderdaad, ja.

De voorzitter: Mijnheer Wisker, u heeft nog een vraag? Maar die mag echt niet langer dan een minuut duren. Tenminste, de vraag en het antwoord daarop.

De heer Wisker: Nou, het is geen vraag. Mijn ... Wat ik ingediend heb is nog vaag, ik vond het verhaal van de heer Schalken nog altijd vaag. Ik bedoel, nu weten we nog niet waar het over gaat.

De voorzitter: Mijnheer Schalken, kunt u nog één poging wagen?

De heer Schalken: Nou, volgens mij heb ik klip en klaar uitgelegd, ik bedoel ik wil niet op de specifieke casus ingaan, maar de ondernemers, de betreffende ondernemers, die hebben via Dordt Onderneemt, het ondernemersloket, zijn ze met hun initiatief gekomen, kwamen daar niet veel verder mee. En hebben andere wegen moeten zoeken om hun initiatief mogelijk te maken. En dat is hen uiteindelijk gelukkig gelukt, waardoor deze ondernemers goed ondernemen in onze stad. Maar het zou zo jammer zijn dat daarmee wellicht andere ondernemers in de toekomst afhaken.

De voorzitter: En dan heeft mijnheer Den Heijer ook nog een hele korte vraag.

De heer Den Heijer: Ja, volgens mij weten we nog steeds niet waar het over gaat, maar laat ik dan maar een schot voor de boeg nemen. Nu zie je, daar is de wethouder mee

bezig geweest, een soort ronde tafels met ondernemers, om te kijken waar nou bijvoorbeeld regels knellen, en wat er nou bijvoorbeeld minder zou kunnen? En laat ik het gewoon schrapsessies noemen. En dit college, tenminste deze raad heeft ook besloten om bijvoorbeeld weer reclamebeleid vaststellen, waar we nu van zien dat er van allemaal ondernemers lastig worden gevallen. En daar heeft de VVD zich destijds tegen verzet. Ja, dat zijn weer extra regeltjes. En ik ben juist in de politiek gegaan voor minder regeltjes. Dus ik zou graag willen weten van de wethouder, hoe zit het nou met die schrapsessies met die ondernemers, en kunnen die misschien zelfs wat geïntensiveerd worden de komende periode?

De voorzitter: Dit was een allerlaatste vraag, en daar mag mijnheer Burggraaf nog een allerlaatste antwoord op geven.

De heer Burggraaf: Ja, dank u wel voorzitter. Ik was even weggevallen maar volgens mij heb ik de laatste vraag ook nog wel meegekregen. Ja, kijk, wat ik ook al tijdens de algemene beschouwing heb aangegeven, ben ik echt heel trots op wat er vanuit Dordt Onderneemt in de afgelopen maanden is gedaan. Als ik kijk hoe uiteindelijk ook bijvoorbeeld rondom die tijdelijke terrasuitbreiding en zorgvuldigheid met het wegen van alle belangen, maar ook in het denken van mogelijkheden is gewerkt, ja dat had niet in twee weken gekund als die houding er niet was geweest. Dus in de kern zit dat goed. Tegelijkertijd is het ook, ja waar gehakt wordt, vallen spaanders. Dus het zal zeker ook in gevallen voorkomen dat, ja ondernemers een keer ergens het gevoel hebben dat ze ... Dat het niet snel genoeg gaat, of ze ergens nog niet helemaal bij geholpen worden. Dan wil ik vooral ook de heer Schalken vragen om dat ook even rechtstreeks even aan te geven wat de casuïstiek is. Dat ben ik ook wel gewend, dat ik vaker dat soort signalen krijg, en dat we dan kijken van, nou, hoe kunnen we helpen? Tegelijkertijd zullen we ook aan het eind van dit jaar weer een top 5 MKB enquête krijgen, dus dan weten we ook, even ten opzichte van het begin van de periode waar we staan op de ranglijst, weten we ook waar we nu staan. En daar kijk ik eigenlijk met heel veel vertrouwen, zie ik die tegemoet. Want, nou ik hoor nu twee incidenten. Ik weet dat we in de afgelopen drie maanden echt, nou tientallen, misschien wel honderden ondernemers gesproken en geholpen hebben. Dus nou, dan is op zich twee incidenten op dat totaal, is, nou, niet zorgwekkend zullen we maar zeggen. Maar buiten ...

De voorzitter: En die komen naar u toe, zie ik, door de heer Schalken nog genoemd.

De heer Burggraaf: Ja, kijk, nou perfect. Dus dan kijken we daar nog even naar en dan gaan we op die casus, komen we nog wel even terug. En dan over de schrapsessies, dereguleren. Ja, dat is vooral ook het traject die we inzetten met klantreizen. Dat hebben we nu bij evenementen gedaan, dat hebben we nu rondom de vergunningverlening van de horeca doorlopen. Inderdaad, sessies om te kijken naar, is het proces, zitten daar geen overbodige stappen in, wordt de ondernemers snel genoeg geholpen, stellen we geen overbodige vragen, komen we tot de kern? Nou, daar heeft deze afgelopen drie maanden ook goed bij geholpen. Nogmaals, het proces van de terrassen heeft dat ook laten zien, dat je dan heel veel snelheid kan maken, en dat kunnen wat mij betreft er niet genoeg zijn. Dus als u vraagt, kunnen dat ... Kan dat nog een tandje meer? Ja, dat kan een tandje meer totdat al die processen helemaal strak

zijn getrokken. Nou, dat zullen er heel veel zijn, dus er ligt nog genoeg werk voor ons op dat vlak.

De voorzitter: Helder, dank u wel. Dan wil ik nu dit blok beëindigen, dank u wel mijnheer Burggraaf. Ik weet niet of u er het komende blok ook nog bij blijft? In principe verwelkomen we dan de heer Heijkoop en bij het laatste onderdeel ook de heer Sleeking. Ik wil allereerst nu, we zouden eigenlijk een kwartier pauze houden tot kwart voor tien. Ik maak er nu vijf voor tien, we houden gewoon een kwartier pauze? We houden gewoon een kwartier pauze. Tot vijf voor tien. Ik zie u zo meteen terug.

De voorzitter: En ja, het is vijf voor tien dus we beginnen aan de tweede ronde. Ik heb gezien dat de heer Peters, VVD, inmiddels ook is aangesloten, alsmede mevrouw Oude Ophuis van de ambtenaren, en de heer Heijkoop heb ik gezien. Dan begin ik met de eerste, dat is de IHP-gymzalen, Beter Voor Dordt. Wie mag ik het woord geven?

De heer Schalken: Ja voorzitter, wat Beter Voor Dordt betreft, korte reacties. Het betreft hier geen moties of amendementen, maar we hebben het wel over de knelpunten zoals die in de Kadernota staan. De IHP-gymzalen maar ook gelijk wat ik erbij kan trekken, de huisvesting van de bibliotheek. In de eerste instantie, het moet verder nog uitgewerkt worden met betrekking tot dat integraal huisvestingsplan voor de gymzalen. Maar wat Beter Voor Dordt betreft, en daar hebben we het eerder ook al over gehad, wordt vooral ook gekeken hoe dat in samenhang, samen met het Verenigingshallenplan kan worden uitgevoerd. Waarbij wij vooral ook hopen, en nogmaals willen meegeven, dat wanneer wij een investering in een extra of een nieuwe gymzaal kunnen besparen, door de gymlessen van de scholen, die we moeten faciliteren, onder te brengen bij bijvoorbeeld een sporthal, dan zou dat op die manier, en ons in de kosten schelen, en ook voor de exploitatie van die verenigingsshal zou dat positief zijn. En dat is het punt wat we bij het IHP nogmaals willen meegeven. Zal ik gelijk het stukje van de bibliotheek ook doen?

De voorzitter: Doet u maar.

De heer Schalken: Want het valt ook bij dezelfde wethouder. Het staat ook bij de knelpunten, en vanuit Beter Voor Dordt, ja, vinden we het op dit moment nu eigenlijk niet meer dan een PM-post. Omdat we wat ons betreft ook goed zouden moeten kijken naar of we gezien ook de coronasituatie en het feit dat we ook wat ons betreft zouden moeten kijken naar hoe we dadelijk ons eigen Huis van de Stad en de Regio, qua vierkante meters gaan intekenen. Gezien ook, wat nu ook de coronaperiode betekent, en wellicht blijft betekenen, en het gedeeltelijk thuiswerken en andere zaken. Zien we dat ook eigenlijk nog als een opdracht die we ook nog eens een keer met betrekking tot de bibliotheek AanZet zouden moeten doorlopen, om te kijken of die extra vierkante meters nu echt nodig zijn? Net zozeer als dat we dat voor onze eigen organisatie heel kritisch moeten bekijken. Dus wat ons betreft, met betrekking tot de bibliotheek AanZet, zou die post in 2024 in eerste instantie een PM-post kunnen zijn. En daar wil ik het bij houden.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Is er iemand die daar een aanvullende vraag of opmerking bij heeft? Voordat ik het woord aan een wethouder geef? Ik zie niets verschijnen. Mijnheer Heijkoop, komt u maar.

De heer Heijkoop: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, de gymzalen en de bibliotheek. Als het gaat over de gymzalen, daar hebben we in de raad al eerder met u over gesproken. Kijken we inderdaad goed naar, kunnen we slimme combinaties maken, met sporthallen bijvoorbeeld? In alle documenten staan natuurlijk al haakjes waarin dat mogelijk wordt gemaakt. We hebben ook wel eens een discussie gehad in de raad, of een gesprek in de raad, over wettelijke taken al dan niet. Laat ik vooropstellen, dit is dus echt een van de nadrukkelijke wettelijke taken van een gemeente. In tegenstelling tot sporthallen, alle andere zaken, heel veel op de begroting zijn geen harde wettelijke taken. Dit is echt een wettelijke taak, dus dit moeten we gewoon netjes in orde maken. We krijgen daar ook gewoon elke jaar middelen voor vanuit via het gemeentefonds. En dat gaan we secuur inzetten, gaan we zorgvuldig inzetten, dat doen wij in zo efficiënt mogelijk, maar we hebben dit wel met elkaar te regelen. En ik onderstreep van harte wat de heer Schalken aangeeft van, joh, probeer het zo efficiënt mogelijk te doen. De sportzaal, je wil het zo goed mogelijk gebruiken. Daar hebben we volgens mij ook een goed debat over gevoerd, dus daar mag ik echt van uitgaan. Nu kunnen we aan de slag voor wat betreft de gymzalen voor volgend jaar. Ja, en daarna komen we gewoon weer terug, want ja, er zijn nog veel meer gymzalen die ook nog vernieuwd moeten worden. Ja, en daar hebben wij met elkaar in te voorzien. Wel op efficiënte wijze, en nogmaals, ik heb daarover gezegd, wat ik erover gezegd heb. En ik ben ook blij dat uw raad eerder heeft aangegeven de noodzaak wel te delen. Waar het gaat over de bibliotheek, dat is wel interessant, een PM-post. Ja, je zou bijna dan van het hele Stadskantoor een PM-post kunnen maken. Want de bibliotheek, daar is al ... Dat is al op basis van een nieuwe visie, daar is al een paar keer echt een slag overheen geweest, daar is al een keer naar de kosten gekeken, kan het nog niet wat kleiner? En als we nu eigenlijk heel eerlijk kijken naar de coronacrisis, de heer Schalken geeft dat terecht aan, ja wat gaat thuiswerken betekenen? Wat betekent dit ook voor toerisme, misschien wel voor Dordt Marketing, voor de VVV. En wat dacht je van de regionale discussie, hoe gaan we verder in de regio? Daar heeft uw raad ook al een stevige motie over aangenomen. Nou, dat gaat nu ook zijn ... Binnen een paar maanden wordt ook duidelijk waar het heengaat. Dat heeft allemaal impact op dat Stadskantoor van de toekomst. Dus in die zin kan ik de heer Schalken volgen, als er nog heel veel onzekerheden zijn. Ik zou er wel voor willen waken om de bibliotheek, nou ja, niet fier in dat plan te houden. Want dat hebben de, nou ja, de gezaghebbende architecten ook al aangegeven, de bibliotheek is wel echt een van de drijvers, een van de pijlers onder dit Stadskantoor. Waar het gaat over ontmoeten, waar het gaat over de plek in de stad, waar het gaat over het verbinden van functies. Dus, en dat heeft uw raad ook altijd wel aangegeven. Ik ben het wel met de heer Schalken eens, ja, we weten nog niet precies hoe het eruit komt te zien qua financiën. Maar dat geldt eigenlijk voor het hele Stadskantoor. Tot zover. Uw microfoontje, voorzitter. Uw microfoontje.

De heer Schalken: Nog geen geluid.

De voorzitter: Ja, dank u wel mijnheer Heijkoop. Ik was nu zo zorgvuldig om hem uit te zetten, dat vergeet ik ook wel eens. En dan wil ik ... Nee, dan ga ik dingen zeggen die niet horen misschien. Heeft er iemand nog iets aan te vullen of te vragen aan de heer Heijkoop? Of was het antwoord kort, krachtig, duidelijk, helder? Volgens mij is dat het geval. Wil ik u bedanken voor dit ... Ja, voor het beantwoorden van ... Ik zie nog even één ding komen, even kijken hoor. Even kijken, want ik moet nu ... Prima voor nu, duidelijk. Oké, dank u wel mijnheer Heijkoop. Ik krijg even iets ingefluisterd of ingeroepen wil ik eigenlijk zeggen. Oké. Ja, we kunnen misschien nu even, Beter Voor Dordt had nog een vraag aan het college over het Werfje. U bent een onderdeel van het college, mijnheer Heijkoop, dus misschien kunt u zo daar een antwoord op geven? Wie mag ik van Beter Voor Dordt de vraag geven voor het Werfje? Misschien dat wethouder Burggraaf ...

De heer Schalken: Ja, dat wil ik, maar ik ...

De voorzitter: kan komen.

De heer Schalken: Ja voorzitter, ik zie ook de heer Burggraaf, en volgens mij hoort die in eerste instantie bij de wethouder vastgoed terecht. Dus als de wethouder vastgoed er ook nog de rest van de avond is, kan mijn vraag gewoon wachten tot we dit afgerond hebben.

De voorzitter: Nou, dat kan, maar we hebben nu eventjes tijd omdat de heer Sleeking die we zo nodig hebben, nog niet is aangeschoven. Dus daarom dachten we van, laten we nu even het Werfje ertussendoor doen.

De heer Schalken: Nou ja, ik vind het prima.

De voorzitter: En dan mag mijnheer Heijkoop even plaatsmaken voor mijnheer Burggraaf.

De heer Schalken: Oké, prima. Ja, het maakt mij niet uit, wie ik in beeld zie. Het is een korte vraag. En in ieder geval, dank dat ik die dan in ieder geval kwijt kan. Kortgeleden hadden we in de commissie een brief bij de ingekomen stukken, die betrekking had op het Werfje, in Park Merwestein. En, nou ja, ik gaf u net eerder ook al aan, ondernemers gesproken te hebben. Vorige week sprak ik dus ook een ondernemer die zeer veel interesse heeft om ook op deze locatie iets te exploiteren wat zou kunnen passen bij het park. En vanuit Beter Voor Dordt zien we graag dat het Werfje een nieuwe bestemming krijgt, die ook past bij het park. En ja, wat ons betreft is het gebouw, het Werfje onlosmakelijk verbonden met het park. Staat het college open voor initiatieven die passen bij het park, anders dan de vraag die hier nu eens eerder is gekomen, en die nu schriftelijk bij het college ligt, van een onderwijsinstelling die er wat wil doen? Dat was mijn vraag.

De voorzitter: Dat lijkt mij een heldere vraag. Wie mag ik daar het woord over geven? Mijnheer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, het Werfje staat op de zogeheten dispositielijst, dus die heeft u als raad, ja toe besloten om die te gaan verkopen. En we hebben inmiddels vanuit verschillende hoeken, ja vragen gekregen om hem te gebruiken, die variërend van de functie die ik nu hoor voorbijkomen, horeca, tot aan het eerdere, de brief die hier ook is binnengekomen om er kinderopvang te realiseren. En er zijn ons ook partijen geweest die hebben gezegd, nou, die zouden bewoning wel een interessante optie vinden. Dus er zijn ... Je kan verschillende kanten op. En we zullen daarom zorgen dat er kort na de zomer bij u, bij de raad, een voorstel ligt om daar even een nadere kadering in te geven voordat we hem in de verkoop zetten. Zodat u zich daar ook richting op kan geven, welke bestemming u daar het liefste zou willen hebben, zodat we het verkooptraject ook wat verder kunnen trechteren.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Schalken, voldoende voor nu?

De heer Schalken: Ja, ja. Dank voor nu. De heer Burggraaf vulde al in dat het om horeca ging, volgens mij had ik daar niks over gezegd, maar die initiatieven zullen er inderdaad ook geweest zijn. Maar bedankt voor nu.

De voorzitter: Oké. Dan kijk ik weer even naar de overkant. Ja. Ja, ik hoor net de heer Sleeking is nog bij Fysiek bezig, die komt zo hierheen. Dus we kunnen nog een paar minuten wachten, of ja, ik denk dat we gewoon een paar minuten moeten wachten. Want deze onderwerpen die gaan allen de heer Sleeking aan. En we schatten in vijf minuten, dus u heeft zomaar opeens vijf minuten vrije tijd, om nog dat extra kopje ...

De heer Veldman: Voorzitter?

De voorzitter: Koffie te halen. Ja? Wie mag ik het ... Mijnheer De Looze hoorde ik?

De heer Veldman: Nee, mijnheer Veldman.

De voorzitter: O. Mijnheer Veldman.

De heer Veldman: Klinkt een beetje uit dezelfde koker, zullen we maar zeggen. Nou, ik dacht die vijf minuten kunnen we misschien invullen door alvast de behandelvoorstellen te doen.

De voorzitter: O, dat is heel goed. Dat is een hele goede, dan gaan we die even eerst doen.

7. Nieuwe behandelvoorstellen

De voorzitter: Zit iedereen er klaar voor, voor de nieuwe behandelvoorstellen? Ik ga ze niet één voor één oplezen, ik heb ze wel voor mijn neus zodat ik daar wel nog naar kan kijken. Maar wie mag ik het woord geven om een voorstel of een behandelvoorstel te willen bespreken of iets anders, dan wel gemotiveerd met een politieke vraag? Wie? Of kunnen ze allemaal door zoals ze nu zijn voorgesteld? Mijnheer Van der Kruijff, zie ik.

De heer Van der Kruijff: Ja voorzitter, daar ben ik. Ja, er zat één behandelvoorstel tussen, dat ging over de brief van de heer N. De Neef, voorstel 7e staat die in iBabs, over het parkeren van een gehandicaptenvoertuig op de stoep. En daar was de vraag of wij graag een afschrift wilde ontvangen van het college. Ik heb die brief gelezen, en dat is zo'n bijzondere situatie dat ik wel heel benieuwd ben hoe het college daarop gaat antwoorden? Dus heel graag.

De voorzitter: Oké. De heer Schalken is het daarmee eens, nou, dat is toch wel fijn, u krijgt daar steun voor. Volgens mij, als één iemand dit gevraagd heeft krijgen wij er allemaal een afschrift van. Ik zie een instemmend geknik van mijn, ja, ik wou zeggen mijn rechterzijde maar het is de overkant. Wie nog met een ander, a tot en met k? We hebben nog drie minuten in te vullen, dus kan niemand even wat verzinnen hiervoor? Oké, ik kijk even naar de agenda. Ja, dan zit ik toch, nieuwe behandelvoor...

6. Overzicht Moties en Toezeggingen

De voorzitter: O, dan kan ik nog wel even iets doen, overzicht moties en toezeggingen. Heeft iemand daar nog een opmerking bij te maken? We gaan gewoon de hele agenda door elkaar. Mijnheer Den Heijer. Of heer Van der Kruijff die brief kan voorlezen, nou, ik denk niet dat dat nodig is. We hebben nu gekeken naar het overzicht van de moties en toezeggingen, en daar is de heer Van der Kruijff ook altijd heel alert op. Misschien heeft die nu bij deze moties en toezeggingen een opmerking, of iemand anders? Want anders is dit agendapunt ook afgehandeld. Ik zie of hoor niemand.

5. Vaststellen besluitenlijst adviescommissie van 16 en 18 juni 2020

De voorzitter: Dan kunnen we verder naar boven, en dan hebben we het agenda ... Ik zie nog even iemand, de heer Schalken, zullen we maar doen, ja. Dan hebben we agendapunt 5, het vaststellen besluitenlijst adviescommissie van 16 en 18 juni. Kan de besluitenlijst zo worden vastgesteld? Dat is het geval.

4. Raadsinformatiebrief over Corona maatregelen (16-06-2020) (2584542)

De voorzitter: En we hadden nog als agendapunt 4, de raadsinformatiebrief over corona maatregelen, van 16 juni 2020. Van tevoren zijn er geen partijen geweest die hebben aangegeven hier iets over te willen zeggen. Het kan zijn dat er nu toch enige oprispingen zijn. Maar ook dat zie ik niet gebeuren, dus agendapunt 4 is ook afgehandeld. Ik zou bijna naar de rondvraag en de sluiting gaan, maar die doen we toch echt aan het eind.

2. Bespreking Kadernota 2021 (moties en amendementen)

De voorzitter: Dus het is even wachten nog op de heer Sleeking. En de heer Bakker kijkt driftig of hij is aangesloten.

De heer Bakker: Nou, Fysiek is klaar dus ik ben nu aan het bellen. Maar het kan zijn dat die eventjes, hij moet even schakelen.

De voorzitter: Ik heb vernomen dat Fysiek klaar is, dus dat we ieder moment de heer Sleeking kunnen verwachten. Het wordt nog spannend ook deze avond. Ik denk dat de heer Sleeking even twee minuten wil om te resetten, van Fysiek naar Bestuur en Middelen. Welkom mijnheer Sleeking, wij zaten met smart op u te wachten.

De heer Sleeking: Ja voorzitter, het is wat lastig als commissies parallel gaan lopen.

De voorzitter: Zeker. Maar we hebben echt op u gewacht. Heeft u nog even een minuutje nodig om te resetten en naar de volgende commissie over te gaan, of kunnen we starten?

De heer Sleeking: Nee, start u maar. Ik pak even een glaasje water erbij en dan ...

De voorzitter: Oké. Dan gaan we naar de drie te bespreken stukken, de organisatiekosten die de SP heeft opgegeven. Mijnheer Portier, mag ik u daarvoor het woord geven?

De heer Portier: Ja, ik denk dat het weer een amendement is dat voor een flink deel voor zichzelf spreekt. Ja, we staan voor flinke kosten de komende jaren. Er zijn partijen die de SP altijd verwijten dat wij potverteren, maar wij kijken altijd heel kritisch naar waar je kunt bezuinigen, waar je wat zuiniger aan kan doen, zeker als het niet ten koste gaat van de burgers. En wij denken dat een wat bescheidener budget, en ook goed een goed in beeld gebracht budget voor communicatie daaraan bij kan dragen. En wij denken dat als je elk jaar een miljoen aan de communicatie uitgeeft, dat dat toch ruim voldoende moet zijn. Ja, je kan wel kritischer kijken naar waar allemaal communicatie aan uitgeven wordt, bijvoorbeeld is het daadwerkelijk nodig om beleidsstukken gigantisch op te gaan leuken? Ik noem het maar even als voorbeeld. Dus dat is het voorstel.

De voorzitter: Oké, dus kritisch kijken naar de communicatiekosten. Mijnheer Sleeking, mag ik u daar het woord over geven?

De heer Sleeking: Ja voorzitter, de SP die heeft deze vraag en deze suggestie ook al eerder gesteld, ook bij de vorige begrotingsbehandeling. Ja, het antwoord daarop blijft eigenlijk hetzelfde. We hebben ook inzicht gegeven in waar de communicatie allemaal in gaat zitten. In de reguliere communicatie, specifieke projectcommunicatie. Waar wij toch tot de conclusie komen dat het budget dat daarvoor beschikbaar is, ook echt noodzakelijk is om tot een effectieve communicatie op al die onderdelen te kunnen komen. Ja, en als de SP bepleit om communicatie te verminderen, ja dan moeten ze ook met concrete voorstellen komen op welke onderdelen zij dan vinden, dat de communicatie wel achterwege kan blijven, of voor een heel stuk minder. We hebben in het verleden ook rondom bestuurscommunicatie, hebben we ook al een bezuinigingsronde achter de rug gehad. Wij kunnen ook als wethouders zeg maar voor een beperkt deel een beroep doen op bestuursvoorlichters. Die wij a, samen delen, maar die vervolgens ook nog voor andere projecten worden ingezet. Dus ja, ik vind dat we er zo dik eerlijk gezegd niet in zitten. Ik heb wel gezien dat bijvoorbeeld rond die hele coronacrisis, maar ook rond zo'n project rondom de Wantijbrug, heb je die

communicatie ook echt heel hard nodig, om mensen ook effectief te bedienen. En ook als het gaat om dienstverlening, maar wij tot nu toe goede waardering behalen, ja ook dat lukt niet als je je communicatie niet goed op orde hebt. We zijn vanuit het college nog wel bezig om te kijken of die strategische communicatie, ook in relatie tot de programma's en de ambities die we met elkaar hebben geformuleerd, of we daar nog wat aanscherping op kunnen gaan geven. Maar ik kan daar op voorhand niet aangeven dat dat nou zal leiden tot een taakstelling op dat budget. Of we moeten straks generiek voor een totale taakstelling komen te staan, gemeente breed. En ja, dan zal dit onderdeel vanzelfsprekend ook weer doorgelicht gaan worden. Dus ...

De voorzitter: Helder, ik zie, dank u wel mijnheer Sleeking, ik zie dat mijnheer Wisker een vraag hierover heeft.

De heer Wisker: Ja voorzitter, dank u wel. Misschien dat ik de wethouder op dit punt een beetje kan helpen. Naar mijn mening is, dat is ingevolge de nieuwe Omgevingswet, waarbij we dus veel eerder en veel breder met de burgers moeten communiceren, wel degelijk van invloed denk ik op dat totale communicatiebudget. Dank u wel.

De voorzitter: Bent u daarmee geholpen, mijnheer Sleeking? Met deze opmerking?

De heer Sleeking: Nou ja, voorzitter, dat zal in de praktijk natuurlijk nog moeten blijken, dat als dat leidt tot een hele andere werkwijze, dat het ook in de praktijk kan leiden tot de inzet van minder communicatie. Het is meestal wel zo, dat alles wat je preventief op een goede manier doet aan de voorkant, dat dat aan de achterkant minder vragen oproept, en dus ook minder communicatie-uren vraagt. Dus in zoverre deel ik die visie wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Schalken.

De heer Schalken: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, u gaf gelijk de wethouder het woord, na de heer Portier van de SP, en ik wilde eigenlijk al voordat de wethouder reageerde, ook reageren op de heer Portier van de SP, omdat waar wij hier het in de commissies ook met elkaar over hebben, het zo vaak juist vastzit op goede communicatie. En we ook nog steeds regelmatig constateren, of dat we zelf ook aangeven dat het nog niet optimaal zou zijn. Dus wat ons betreft, zeker niet bezuinigen op dit onderdeel. Wat de heer Sleeking aangeeft, wellicht lukt het wel wanneer je dadelijk goed aan de voorkant communiceert, dat je wellicht daarachter wat kost kunt besparen. Maar het goed informeren van de burgers, de ondernemers, maar ook ons als gemeenteraad, vind ik van heel groot belang. En dat zouden we zeker niet zomaar in moeten snijden.

De voorzitter: Nou fijn, mijnheer Schalken, dat u de wethouders zo ondersteunt in zijn visie, hoe kan het. Ik zie dat mijnheer Portier nog een vraag heeft.

De heer Schalken: Dank u.

De heer Portier: Ja, een korte reactie. Natuurlijk is de communicatie belangrijk. Want als je gaat kijken naar wat we vrij besteedbaar hebben aan middelen, wat niet gelijk

doorgesluist wordt naar, ja Gemeenschappelijke Regeling, die trouwens ook hun eigen communicatie weer hebben, dan is er toch best wel een fors percentage van de vrij besteedbaar uitgaven, wat naar communicatie gaat. En we hebben dan geprobeerd een aantal zaken aan te geven, van waar je op zou kunnen bezuinigen. Je kunt je afvragen, '...', oké, dat is dan misschien een kleiner punt. Maar ook bijvoorbeeld bij allerlei beleidsstukken, worden ook uitgebreid een communicatiesausje overheen gegoten, waardoor de stukken volgens mij ook wel eens vier keer zo lang worden als ze eigenlijk zouden moeten zijn. Dus de vraag is ook of meer uitgeven aan communicatie ook altijd leidt tot betere communicatie? Ik heb natuurlijk ook een aantal plekken gezien inderdaad waar dat misgaat. Wij zouden graag zien dat er een algemeen e-mailadres was, of als mensen meldingen doen bij de wijklijn, nu met dat Fixi, dan wordt dat vaak afgesloten. Ja, dat zou inderdaad volgens mij, zijn daar concrete verbeteringen mogelijk. Maar of je dat met een hele grote formatie moet doen, ja, daar zet ik een vraagteken bij. En wat ik in ieder geval niet vind kunnen, is dat we niet weten hoeveel we er überhaupt aan uitgeven, alleen maar dat er een minimaal 1,5 miljoen is.

De voorzitter: Dan zie ik, ik zal even het advies van de heer Schalken opvolgen, ik zie dat de heer Den Heijer ook nog een opmerking heeft. Is die hier aansluitend of een hele andere opmerking, zodat ik ...

De heer Den Heijer: Ja, nee voorzitter, die is hierop aansluitend. Ja, kijk, het waren net ondernemers, nu zijn het de inwoners die bij de SP de pineut zijn, want er gaat bekibbeld worden op communicatie. Het is gewoon heel jammer om te zien dat de SP gewoon, ja een beetje goedkoop electorale puntjes loopt te scoren hier over de rug, ja in dit geval van deze wethouder. Kijk, wij hebben de SP niet aan onze kant gevonden toen wij bijvoorbeeld het communicatieplan an sich gewoon niet zo heel goed vonden. Toen hebben wij één keer gezegd, toen is het plan verbeterd en toen vonden we het eigenlijk nog steeds niet zo heel veel. Dat kan echt nog veel beter. Maar ja, toen hebben we de SP niet aan onze kant gevonden, en ook de commissie niet. En ja, dan is het nou eenmaal even zo. En nu zie ik, ja weet je, ik kan er wel heel lang over praten maar ja, laten we onze tijd misschien wat beter besteden.

De voorzitter: Dat is een reactie van de heer Den Heijer. Ja, mijnheer Sleeking, ik weet niet, heeft u nog reactie?

De heer Portier: Voorzitter?

De heer Sleeking: Nou ja, voorzitter, ik ben het met de uitspraak van de heer Portier wel eens, dat meer niet altijd beter hoeft te zijn. Dat je ook wel moet kijken naar de effectiviteit van je communicatie. En volgens mij heeft de heer Den Heijer daar in het verleden ook voor gevraagd, om nou eens aan te geven tot welke concrete resultaten dat leidt? Wat de inzet van communicatie en van een actie is, wat het dan voor resultaten, voor effecten heeft bijvoorbeeld in de waardering die je daarbij krijgt? Dus in zoverre neem ik hier wel notie van. En ga ik hier vanzelfsprekend ook wel weer over in gesprek met de gemeentesecretaris, of mensen die hier heel direct mee belast zijn. Om nog eens te kijken van, ook aan de hand van concrete voorbeelden, is de communicatie die we nou toepassen ... We komen straks met een evaluatiepunt, we hebben als

voorstel gedaan om bijvoorbeeld de hele communicatie rond de coronacrisis, eens met elkaar te evalueren en kritisch te bezien, of dat nou voldoet, voldaan heeft aan de behoefte die er was bij u, maar ook in de stad, bij bedrijven, bij instellingen? Of dat we daar steken hebben laten vallen, dat het ook nog hier en daar beter zou kunnen. Ik denk dat het wel interessant is om te kijken, hoe effectief zijn nou onze communicatiemiddelen in dat hele traject geweest? Dat zou je misschien ook als uitgangspunt kunnen gebruiken om in soortgelijke gevallen, communicatie in te zetten. En nu moest ... Dit was natuurlijk allemaal reagerend op een crisis. Dus normaal gesproken ga je natuurlijk wel planmatig te werk als je iets van plan bent om uit te voeren, of in de week te leggen, of in participatie te geven. Dan zet je daar je communicatiemiddelen natuurlijk van tevoren heel gericht op in. En dit moest natuurlijk ook wel van week tot week worden bezien, welke communicatiemiddelen er moesten worden ingezet. Voor een heel groot deel natuurlijk vanuit de Veiligheidsregio, en vanuit de positie van de burgemeester, maar ook vanuit de wethouder zoals het gaat om de communicatie met de culturele voorzieningen, met ondernemers, met de binnenstad, noem maar op. Dus dat zou een aardige casus kunnen zijn om met elkaar nog eens te zien hoe dat nou allemaal gelopen is.

De voorzitter: Oké, mijnheer Portier, u bent toch wel een beetje op uw wenken bediend met uw vraag, maar ik zie dat u toch nog een reactie heeft.

De heer Portier: Nou, in ieder geval blij met toezegging van de wethouder. Ja, ik wilde toch even reageren op wat de heer Den Heijer zegt van, dat wij bezig zouden zijn goedkope politieke puntjes te scoren. Ja, we zijn hier gewoon allemaal in de raad om de belangen van onze bewoners en van de gemeente zo goed mogelijk te dienen. Daar proberen wij concrete voorstellen voor te doen, daar kun je het mee eens zijn, kun je het niet mee eens zijn. Maar ja, ik vind dit een kwalificatie die, nou ja, ik van mij afwerp.

De voorzitter: Helder. Iemand nog een opmerking over dit stukje over organisatiekosten? Dan kunnen we naar de handhaving. Beter Voor Dordt.

De heer Schalken: Ja voorzitter, dank u wel, een kort puntje, ook niet naar aanleiding van een motie of een amendement. Wij hadden in de algemene beschouwing een stukje aangegeven, het stukje met betrekking tot handhaving aangegeven bij Schoon, Heel en Veilig. Waarbij we ook aangegeven hebben dat we vooral moesten doorgaan met ook alle preventieve acties en maatregelen, en zaken die we al doen. Maar dat wat ons betreft, dat hebben we ook al eerder aangegeven, dat er ook aan de achterkant, waar meer preventie niet werkt, ook handhaven nog wat strakker zou kunnen worden aangepakt. Om wellicht op die manier dan toch de mensen te bereiken die we niet bereiken met de preventieve maatregelen. En we zijn vooral benieuwd of daar ook vanuit de commissie mensen zijn dat ook mee willen ondersteunen, zodat we dat wellicht ook als een specifieke opdracht mee kunnen geven, ook voor een volgend jaar?

De voorzitter: Wie van de andere raadsleden, commissieleden? Mijnheer Veldman.

De heer Veldman: Voorzitter, dank. Ja, ik heb in de algemene beschouwing hier ook al kort even een interruptie op gepleegd richting woordvoering van Beter Voor Dordt. Ik snap het punt, en ook de irritatie, en ik denk dat we dat bijna allemaal wel zien, alleen we hebben ook gewoon met enige regelmaat, volgens mij jaarlijks, het handhavingsplan van de gemeente langs. En dan is volgens mij dat eigenlijk het moment, als wij een andere verdeling zouden willen over uren, middelen, inzet, om dat op dat moment dan met elkaar over te hebben. Want er is inmiddels, dat komt met regelmaat terug, er is zo ontzettend veel te handhaven, en er is maar beperkte capaciteit. Dus dat denk ik even ten eerste. En het tweede, want daar gaat het natuurlijk hier in het bijzonder over, over dat zwerfvuil. Ja, daarvan heb ik de fractie van Beter Voor Dordt ook in het debat vorige keer eigenlijk toch ook uitgedaagd van, ja, kunnen we niet ... Ja, hoe bereiken we nou mensen die dat doen? En kijk, iedereen weet dat een handhaver vuilniszakken open laten trekken op zoek naar een adresje, tuurlijk kan dat, en dat zal bij die ene persoon helpen, en we moeten dat ook zeker niet nalaten wat ons betreft, maar het is wel hele dure inzet van handhaving. Dus misschien is er nog iets slimmers te bedenken.

De voorzitter: Dan wil ik eerst even het woord geven aan mijnheer Schalken.

De heer Schalken: Ja, want ...

De voorzitter: Om te reageren hierop.

De heer Schalken: Dat is een mooie, een inkoppertje. Want wat de heer Veldman aangeeft, dat is inderdaad ook lastig, en zeker ook wat ons betreft ook niet effectief om inderdaad onze handhavers iedere keer met een aantal zakken op pad te sturen om die uit te pluizen om te kijken waar die naartoe te herleiden zijn. Maar wellicht zou je met een proef incidenteel bijvoorbeeld ergens als het kan, iets met een camera kunnen doen. Want dan kun je dus wel ook echt zien welke mensen dingen bijplaatsen, en dan is ook degene die bijvoorbeeld de bij plaatsingen, als we daar dan over hebben wij bijvoorbeeld de ondergrondse containers, dat zijn die mensen wel te herleiden.

De voorzitter: Ik geef eerst het woord aan mijnheer Portier, en dan de heer Den Heijer.

De heer Portier: Nou, even heel kort, ik wacht even de concrete voorstellen van Beter Voor Dordt, voordat ik weet of ik het wel of niet kan steunen. Maar wij hebben wel eens gezegd van, kijk eens even of die privatisering, of we daar wel echt waar voor ons geld krijgen. Want dat we wel de indruk hadden per uur er heel veel uitgegeven wordt, per handhaver zal ik maar zeggen bij uw handhaving. Daar zal ik het bij laten.

De voorzitter: Maar mijnheer Portier, we hebben het nu over het zwerfvuil en de overlast, en dat daar handhaving op moet worden ingezet, en niet over of de handhavers nu wel zo efficiënt mogelijk werken. Dus ik wou graag ...

De heer Portier: Nee ...

De voorzitter: Dat u zich daar wel tot beperkt.

De heer Portier: Nou, als je voor hetzelfde bedrag twee keer zoveel handhavers kan hebben, dan wordt het ook wat makkelijker te handhaven, dat is wat ik maar wil zeggen.

De voorzitter: Oké. Als u het zo bedoeld, de snap ik hem. Mijnheer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ja, voorzitter, ik zat laatst op YouTube, heb je oude TROM-afleveringen. En toen was ... Dat was een jaar na mijn geboorte, 1995, en toen zag ik ... Hadden wij speciale bijzondere ambtenaren, dus inderdaad gemeentelijke ambtenaren, en die gingen inderdaad, die hadden maar één taak, dat was een mannetje in de binnenstad en die trok overal zakken open en ... Nu hoor ik David Schalken, en dan denk ik, nou, hé, herhaling van zetten. En dan denk ik van, nou, we kunnen een beetje zo'n historische discussie gaan voeren, ik vind het prima, dat kunnen we doen, en dat kunnen we de komende twintig jaar misschien ook nog wel doen.

De voorzitter: Maar ik ga ervan uit dat u '...' naar de toekomst gaan.

De heer Den Heijer: Misschien dat mijn dochter dan weer een dochter heeft, dan zou het nog keer kunnen. Ja, ik zou die stap naar de toekomst willen maken. En ik vraag me af, ik hoorde de heer Schalken over wellicht, misschien, als het mogelijk zou kunnen zijn camera's. Nou camera's, nou dat vind ik nou echt een fantastische oplossing, daar zou de VVD nou wel de handen voor op elkaar kunnen krijgen. Dus wethouder, wanneer kunnen we op bepaalde hotspots dan camera's neerzetten? Dat lijkt me een uitstekend idee van Beter Voor Dordt.

De voorzitter: Duidelijk. Is er nog iemand die daar iets op toe te voegen heeft of kan ik dan naar de wethouder gaan? Ik denk dat dat laatste het geval is. Mijnheer Sleeking, mag ik u uitnodigen?

De heer Sleeking: Ja voorzitter, wij hebben natuurlijk een periode achter de rug waarin het er toch wel op lijkt dat het zwerfafval de afgelopen maanden ook behoorlijk is toegenomen. Ik denk zelf eerlijk gezegd dat dat komt omdat er veel meer mensen thuis waren, er meer afval geproduceerd is. De aankopen via webshops ook enorm is toegenomen. En je ziet daarmee ook in feite gelijk een trend houden, als je eens een dagje met die handhavers meeloopt, met de afvaldumping. Met grote verpakkingen bijvoorbeeld, bij containers, bij plaatsingen, noem maar op. Dus het is wel een complex probleem, wat je niet alleen maar met een paar handhavers gaat oplossen. Kijk, we hoeven geen handhavers rond te laten lopen denk ik in De Hoven of in andere wijken. Maar de problematiek in Dordt West, Wielwijk, Krispijn, Crabbehof, ja als je echt een paar uur of een dagdeel met die handhaving meeloopt, je schrikt je echt te barsten wat je daar allemaal aantreft. Dat mensen gewoon niet de moeite nemen om hun afvalzak in een container te stoppen, die soms zelfs, die ook niet defect is, waar je zomaar in kunt, wat opengetrokken wordt door honden, door vogels, wat alle kanten uit vliegt. Dus een kant-en-klare oplossing is er hiervoor niet. Dat is gedragsbeïnvloeding, dat is ook hier communicatie, met mensen die misschien niet over een pasje beschikken of die niet weten wanneer ze vuil moeten aanbieden. Dat is met het plastic afval zo, dat mensen dat net een dag nadat het allemaal opgehaald is, dan zie je de zakken alweer aan de

lantaarns vangen. Ja, ook dat met een flinke storm of een hond die eraan krabbelt, dat waait zo'n hele straat door. Dus dat is ook niet echt een verrijking van ons straatbeeld, zeg maar. Ook daar wordt gelukkig aan gewerkt met andere vormen van containers. Dus ja, de handhavers die zijn natuurlijk de afgelopen periode ook wel vanuit de coronacrisis op andere onderdelen ingezet, en niet alleen maar op het handhaven van Schoon en Heel zeg maar, maar vooral ook op veilig. Het is inderdaad zo denk ik, wat vanuit ChristenUnie/SGP als suggestie werd gedaan, als we vinden dat er meer uren ingezet moeten worden op dit onderdeel, dan moet je dat zeker niet nalaten. Maar de vraag is wel, in hoeverre dat effectief is? Want je moet iemand bijna de hele dag in burger op de loer laten liggen om iemand ook op heterdaad te betrappen. Want ja, zo slim is men wel, als daar een handhaver rondloopt, dan wordt het op dat moment natuurlijk niet neergezet. En men is ook wel zo slim dat het aantreffen van adressenbandjes, zoals vroeger heel vaak het geval was, ook door de digitalisering denk ik, dat kom nauwelijks meer voor. Of men is zo slim om dat eerst verwijderen, of ze zitten er gewoon niet meer in, dus dat wordt ook een opsporingsmethode die nauwelijks effectief meer is. Dus ja ...

De voorzitter: Er is cameratoezicht genoemd, mijnheer Sleeking. Wat vindt u daarvan?

De heer Sleeking: Ja, ik denk dat we daar de burgemeester bij moeten betrekken, want volgens mij heb je het dan over openbare orde en veiligheid, en inzet van camera's, dus daar kan ik wel een uitspraak over doen. Ik heb die suggestie zelf ook wel gedaan, om eens op een paar hotspots zo'n experiment te doen. Ik weet niet of dat in het kader van privacy allemaal mogelijk is hoor, dat zouden we op een ander moment moeten bespreken. En hoe lang je dat dan zou kunnen doen, en op welke manier je daar dan gevolg aan kunt geven. Het is een interessante suggestie, want ja, we moeten hier en daar wel echt wat, of met een andere vorm van afvalaanbieding, omdat het hier en daar gewoon niet werkt, de manier waarop het nu gebeurt, met de containers die soms gesloten zijn. En de ergernis, ja die neemt gewoon toe, en de vervuiling ook. Ik heb echt respect voor die vrijwilligers die dag in dag uit ...

De voorzitter: Zeker.

De heer Sleeking: Met hun prikstok door de stad lopen. Eerlijk gezegd, zou ik op een geven moment wel echt ontmoedigd raken. Omdat je bijna elke week weer opnieuw kunt beginnen, ja, omdat er gewoon, en ik zeg het dan maar hardop, hier en daar gewoon asociaal gedrag is. Mensen die er helemaal niks om geven. Ik zag van de week nog een auto op het Achterom staan, mensen die daar een drankje hadden gedaan, dus een plastic beker, een auto vol. Die draaien allemaal het raampje open, flikkeren het afval op straat, en rijden weg. Ja, jongens, daar is bijna niet tegen op te treden. Als er zo weinig respect is voor je omgeving, wat moet je dan als overheid doen? Ja, ter plaatse aanhouden als dat een keer zou lukken, flink bekeuren, voorbeelden stellen. Ik hoop dat dat inderdaad ook effect zal gaan hebben, ook dat is men van plan in Dordt West en Krispijn.

De voorzitter: Ja, het is niet ... Het is ook in het centrum inderdaad het geval.

De heer Sleeking: Ja.

De voorzitter: Het is overal, eigenlijk overal waar je kijkt, dus ik wou dit nu even afronden. Want het is een groot probleem. Er is geen eenduidige oplossing voor, dat begrijp ik ook uit uw woorden, en dat hoor ik ook overal om me heen. Cameratoezicht, ja, het zou kunnen, maar het gaat inderdaad zoals u ook zegt, om de gedragsverandering van mensen. Want uit een rijdende auto, die is de camera al lang voorbij en dat zie je alleen de bekertjes nog maar in de lucht vliegen, dus dat schiet ook voor geen meter op. Ik zie nog twee mensen die daarop willen reageren, Kort graag, want ik denk dat we wat dit betreft een beetje in een kringetje door ... Of in een kringetje gaan wandelen, en dat we mogelijk misschien zelfs wel eens een prijsvraag kunnen gaan uitschrijven van, wie heeft de oplossing of een interessante oplossing om dit probleem aan te pakken? Mijnheer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Nou, dan wil ik best een schot voor de boeg nemen, voorzitter. Aan de hand van de verhalen van de wethouder, ja dan vraag ik me bijna af, wanneer gaan we het eerste burgerarrest van de kant van het college verwachten voor dit soort belachelijk gedrag? En ik ben eigenlijk dan op zoek nu naar wel een duidelijk antwoord van het college. Want de wethouder erkent dat er hier een serieus probleem is, we hebben het er al heel erg lang over. Ik schrik eerlijk gezegd ook dat de wethouder zegt, nou ja, in De Hoven, ja daar controleren we duidelijk wat minder, maar in Dordrecht West, daar moet heel veel gecontroleerd worden. Dus eigenlijk in de, heel plat gezegd, dus in de wijken waar mensen dus betalen om hun afval aan te bieden, wat niet kwijtgescholden wordt, daar wordt er helemaal niet gecontroleerd. En in de wijken waar mensen niet eens betalen voor hun afval, voor die verwerking, want het wordt kwijtgescholden door de gemeente, daar moet ook volop geïnvesteerd worden om dat weer allemaal schoon te krijgen. Ja, ik vind dat echt niet rijmen, ik schrik er een beetje van met welk gemak dat zo gezegd wordt. En ik vraag me dan af, ja dan zou ik bijna willen zeggen van, alle notoire afval overlastgevers, dat ja bijna tuig wat je het zo zou noemen, ja laat die mensen dan ...

De voorzitter: Oké, dank u wel mijnheer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dan komt hun kwijtschelding te vervallen.

De voorzitter: Dank u wel, uw punt is duidelijk.

De heer Den Heijer: Ja.

De voorzitter: Voor er nog meer ...

De heer De Heijer: Ik ben nog op zoek naar één toezegging.

De voorzitter: Allerlei kwalificaties uit uw mond '...'.
[Yellow square icon]

De heer Den Heijer: Voorzitter? Voorzitter? Ja, maar ik ben hier gewoon ... Ik erger me hier ook kapot aan.

De voorzitter: Ja, dat merk ik maar ...

De heer Den Heijer: En maar het tweede waar ik dan naartoe wil.

De voorzitter: '...' voor al te negatieve en niet al te nette uitspraken.

De heer Den Heijer: Nou, ik ben op zoek naar een oplossing, ik ben op zoek naar een oplossing, ik ben op zoek naar een toezegging. De wethouder erkent het, die zegt, daar moet u bij de burgemeester voor zijn. Nou, toeval wil dat die daarmee in het college zit. Kan die met de burgemeester in overleg treden en kijken naar de mogelijkheden om incidenteel camera's op dit soort plekken neer te zetten?

De voorzitter: Kijk, dit is een vraag. Mijnheer Sleeking? Kunt u dat, ja, nee? U kunt dat vast met de burgemeester bespreken.

De heer Sleeking: Ja, dat ga ik zeker doen in het kader van handhaving. Want als het gaat om de totale afvalproblematiek, er zijn daar natuurlijk tenminste twee andere collega's bij betrokken. En ja, De Hoven heb ik genoemd want ja, daar fiets ik ook wel eens doorheen, het valt mij nou niet op dat daar zo sprake is van heel veel zwerfafval. Dus op een of andere manier hebben mensen daar toch een andere binding met hun omgeving, heb ik het idee, dan veel mensen in Dordt West of een Crabbehof of Wielwijk. Dus in zoverre is daar ook minder handhaving nodig.

De voorzitter: Oké.

De heer Sleeking: Om richting Den Heijer te antwoorden.

De voorzitter: Mijnheer Polat, u was eerst. En dan kom ik bij de heer Schalken en daarna bij de heer Portier, en dan gaan we dit onderwerp afronden.

De heer Polat: Ja, dank voorzitter. Nou, er is meerdere malen gezegd, gedragsverandering. En ik zou graag willen weten, want gedragsverandering is natuurlijk een heel moeilijk te realiseren, hoe gaan we dat voor elkaar krijgen, wethouder? Wat voor ideeën heeft u erbij, om dat zonder repressiemiddelen, om dat voor elkaar te krijgen? Met alleen voorlichting gaat het niet lukken.

De voorzitter: Even dan heel kort nog mijnheer Schalken en dan de heer Portier. Want ik hoor net van de griffie dat de heer Sleeking zo meteen ook nog naar een andere commissie moet, dus we moeten eventjes een beetje voortmaken. En het geval handhaving komt in september ook nog terug.

De heer Schalken: Ja, voorzitter, waar de heer Den Heijer met heel veel grote woorden toch op een gegeven moment om de toezegging vroeg, wat de mogelijkheden zijn voor die camera's, heb ik dat heel voorzichtig in de commissie willen aanstippen omdat we weten hoe gevoelig het onderwerp camera's ligt. Maar we zijn blij dat die toezegging er in ieder geval is, dat vanuit ook de portefeuille van Openbare orde en Veiligheid de burgemeester ook wordt betrokken bij deze vraag.

De voorzitter: Heel goed, er wordt gevraagd hè, om cameratoezicht, dat is nog niet de toezegging dat ze er komen. Mijnheer ...

De heer Schalken: O?

De voorzitter: Portier.

De heer Portier: Ja voorzitter, ik voel me gedwongen om weer bezwaar te maken tegen de woorden van de heer Den Heijer. Want ik zie wel dat er inderdaad verschillende problematiek in verschillende wijken is. Maar om alle mensen in Dordt West over één kam te scheren, als die mensen die geen belasting betalen en ook nog al hun vuil op straat gooien. Ja, waarbij ook de suggestie gewekt wordt dat degenen die in een uitkeringssituatie zitten, de mensen zijn die het op straat gooien. Ja, dat vind ik echt veel te ver gaan.

De voorzitter: Helder. Dan wil ik het hiermee afronden. Mijnheer Sleeking, ik denk dat u voldoende antwoorden heeft gegeven. U heeft toegezegd dat u in gesprek gaat met de heer Kolff over wel of geen cameratoezicht, wat de mogelijkheden daarin zijn. En, ja ik heb zelf nog de suggestie gedaan om misschien een prijsvraag uit te schrijven om te zien of iemand met briljante ideeën komt. Wil u nog een laatste woord zeggen voor u naar uw volgende commissie rent?

De heer Sleeking: Nou ja, gedragsverandering, de heer Polat die vroeg daar nog om, daar moeten we jong mee beginnen denk ik. En dat moet echt vanuit het onderwijs ook gestimuleerd worden, respect voor onze omgeving. Als iedereen dat een beetje uitstraalt, als mensen elkaar daar ook op aanspreken. Maar er ligt ook wel hier en daar een zekere verantwoordelijkheid. Als ik toch zie wat een afval er gedumpt wordt bijvoorbeeld regelmatig bij het Huis te Merwede. Dat komt eerlijk gezegd voor een groot deel echt van de fastfood die daar heel dicht in de buurt is. Ja, er ligt daar, vind ik, ook echt een verantwoordelijkheid voor ondernemers, om of mensen daarop aan te spreken of om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor het schoonhouden van de omgeving. Want het afval, dat komt daar vandaan.

De voorzitter: Ja, ik had mijn camera weer uitgezet. Mijnheer Veldman.

De heer Veldman: Ja voorzitter, ik dacht, ik laat het debatje even lopen. Maar ik kan toch niet laten, ik ben helemaal op zich eens hoor met de heer Sleeking, maar ik wil toch toevoegen, niet alleen scholen, ook ouders en de personen zelf, niet alleen het bedrijf, maar het zijn uiteindelijk de mensen die het op de grond kieperen. Dus dat wil ik toch nog wel een keer gezegd hebben. Want daar begint het uiteindelijk mee. Het gaat gewoon om mensen die geen fatsoen hebben.

De voorzitter: Welke mensen dat dan ook moge zijn. Dan heb we nog de mijnheer Polat, die vraagt, gaat dat ook gebeuren? En dan moet ik heel even denken, wat gaat er dan gebeuren, wat was uw vraag daarop, op wat?

De heer Polat: Nou, de wethouder die vroeg ... Die zei van, dat moeten we ook vroeg beginnen met onderwijs. Daar ben ik helemaal mee eens. Maar gaat u ook daadwerkelijk dat opnemen in het onderwijs dat weer ... Dat de kinderen gewoon meekrijgen, dat zwerfafval niet in de stad hoort, of op straat hoort. Dat is dus mijn vraag.

De voorzitter: Dit meen je ...

De heer Sleeking: Nou voorzitter, ik heb het idee dat vanuit het onderwijs al veel gedaan wordt op dat gebied, met het schoonhouden van de eigen omgeving van de scholen, schoolpleinen. Men is soms ook bezig met de groene omgeving van de school, daar ligt toch ook denk ik echt het begin. Dat het ook bij iedereen tussen de oren komt, bij jong en oud. Want ik ben het ook wat dat betreft met anderen eens die zeggen van, ja, het gaat iedereen aan, en niet alleen maar jongeren. Maar als je er jong mee begint, en iedereen die vindt het normaal om afval gewoon in een bak te gooien in plaats van op straat, nou dan komt onze stad er uiteindelijk toch ook beter uit te zien.

De heer Polat: Ja, maar mijn vraag was ...

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Sleeking. Mijnheer Polat, ik moet u helaas onderbreken want de heer Sleeking wordt verwacht bij Sociaal. Dus ik wil hem hartelijk danken voor de bijdrage bij deze commissie.

De heer Sleeking: Graag gedaan.

De voorzitter: En misschien moeten we eerst naar Japan gaan kijken. In Japan ligt er geen klein velletje op de grond of wat dan ook, terwijl daar totaal geen prullenbakken zijn.

De heer Sleeking: Nee.

De voorzitter: Dus misschien is dat oplossing wel.

De heer Sleeking: Dat heb ik ook al een keer als suggestie gedaan toen ik uit Japan terugkwam.

De voorzitter: Kijk.

De heer Sleeking: Dat is toch wel een hele andere discussie daarover.

De voorzitter: Ja.

De heer Sleeking: Want wat zijn daar nou de oorzaken van? Ik denk ook onderwijs '...' ...

De voorzitter: Mijnheer Sleeking, ik probeer het voor u af te ronden zodat u naar uw andere commissie kon.

De heer Sleeking: Bedankt. Ik ga naar Japan.

De voorzitter: We hebben het er nog wel een keer over. Oké, gaan we daar de laatste, ja daar zou de heer Sleeking ook bij moeten zijn, in feite, maar misschien, ik weet niet of de heer Heijkoop of de heer Burggraaf nog aanwezig zijn, die daar ook nog iets over kunnen zeggen? Wij gaan over naar het laatste onderwerp, 400 ... Of nee, de viering van 800 jaar stad. En dat heeft Beter Voor Dordt aangedragen. Wie kan ik daar het woord over geven?

De heer Schalken: Ja, daar ben ik weer, voorzitter.

De voorzitter: Weer mijnheer Schalken, u heeft echt een marathon vanavond.

De heer Schalken: Ja. Nou ja, een leuk onderwerp ook, toch?

De voorzitter: Zeker, zeker.

De heer Schalken: ja, en ik moet zeggen, we hebben dit met de collega's, met elkaar voorbereid, dus die voorbereiding was ook leuk. Ja, in de algemene beschouwing hebben we het ook al gehad over die viering van Dordt 800 jaar stad. En dat we vanuit Beter Voor Dordt ook hopen dat dit alsnog op een later manier, wanneer dat kan, gevierd kan worden. Waarbij er dan ook vooral aandacht hebben voor al die nieuwe verbindingen die zijn ontstaan, vanwege de coronacrisis in die periode. En ja, er zijn verdrietige dingen gebeurd. En volgens mij gaf de SGP/ChristenUnie, de ChristenUnie/SGP daarbij ook aan van, goh, moeten we kijken of er ook een moment is waarop we op een gepaste manier ook daarbij stilstaan. En ja, onze vraag aan de wethouder is in ieder geval, of het ook nog steeds echt in de bedoeling ligt om alles wat al in gang was gezet rondom Dordrecht 800 jaar stad, alsnog te vieren? En of we daarbij dan ook een combinatie kunnen maken met die andere punten die genoemd zijn? Zoals de ChristenUnie/SGP die aangaven, en wij ook vanuit Beter Voor Dordt dat aangaven.

De voorzitter: Oké, uw betoog is helder, mijns inziens. Mijnheer Van der Kruijff. En dan de heer Wisker.

De heer Van der Kruijff: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, wij hebben het ook gelezen in de media dat de viering van 800 jaar stad een jaar doorgeschoven wordt, de reden is uiteraard begrijpelijk. We vonden het zelf nogal een beetje verbazend dat het niet met de raad echt besproken is. En we denken wel dat het goed is dat toch een keertje te doen, want het is terecht dat de heer Schalken namens Beter Voor Dordt, en ook andere fracties, hier nog wel ideeën bij hebben, vragen bij hebben. En ik denk dat het goed is, dat we dat een keertje gewoon separaat agenderen in de commissie van, hoe willen we dat nou volgend jaar gaan doen? We willen er nog wel een vraag aan toevoegen, want wij hebben voor volgend jaar natuurlijk ook een budget gereserveerd staan voor de herdenking van de Elisabethsvloed. En daar was ook een programma voor. Betekent dat nou dat we al die bedragen gaan optellen, dat die programma's in elkaar geschoven worden, of naast elkaar bestaan worden? Heb je überhaupt nog wel dat hele budget nodig als je het tegelijk gaat doen? Nou, ik weet de antwoorden niet, de vragen weet ik wel. Dat hoeven we nu niet allemaal te gaan bespreken, zeker niet nou de heer Sleeking die hierover gaat, de vergadering verlaten heeft. Maar wij denken wel dat het goed is

ergens tussen nu en de begrotingsbehandeling in het najaar, om dat een keertje apart te agenderen hoe we dat allemaal voor ons zien, en hoe we dan met budgetten omgaan en inhoud.

De voorzitter: Oké, goede vraag mijnheer Van der Kruijff. Dan wil ik het woord geven aan, nou moet ik even kijken want mijn chat is weg, mijnheer Wisker, sorry, want ik had u overgeslagen.

De heer Wisker: Ja voorzitter, nou u had mij al vrij lang overgeslagen, want mijn interruptie betrof eigenlijk nog het moment dat de heer Sleeking aanwezig was, dus daar ga ik niet op terugkomen.

De voorzitter: Mijn excuus.

De heer Wisker: Nee, verder geen probleem, het was niet echt belangrijk. Maar ten aanzien van, ik wil dan verder wel doorgaan met het huidige onderwerp, de viering van 800 jaar stad. Ja, dat is gewoon niet gelukt, daar kan verder niemand veel aan doen. En dat het dan doorschuift naar het jaar daarop, lijkt me niet meer dan logisch. Dat gaat ook met de Olympische Spelen gebeuren, met het EK en noem het allemaal op. Dan doen we 800 ...!. Ik ben overigens wel van mening, en dat deel ik met de heer Van der Kruijff, dat we daar gewoon nog een keer een debatje over aan moeten wijden, en dat doen we gewoon een jaartje later.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Mijnheer Portier.

De heer Portier: '...' een vraag op, of we dan die budgetten samen moeten voegen al dan niet? Nou, daar wil ik eigenlijk alvast een antwoord op geven. Want eigenlijk vond ik dat miljoen per jaar wel een behoorlijk bedrag. Daar moeten we zeker niet overheen gaan door nog dingen bij elkaar te gaan voegen. Het was al lastig om het geld uit te geven, er moesten advertenties geplaatst worden, hebben mensen nog ideeën waar we het geld aan op kunnen maken? Daar moeten we ... Die kant moeten we zeker niet opgaan. Dus laten we hopen dat in dit geval er ook eens een keer wat overhouden in plaats van te veel uitgeven.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Mijnheer Schalken.

De heer Schalken: Ja voorzitter, even een korte reactie op de heer Portier, die aangeeft van, ja, we gaan mensen benaderen om te vragen, om te komen met ideeën. Het was volgens mij oorspronkelijk ook het idee om juist de hele stad te betrekken bij de viering van Dordrecht 800 jaar stad. En de hele stad betrekken doe je door ze ook actief uit te nodigen om met ideeën te komen om dit te vieren. Dus wat dat betreft was het niet zo, we gaan de mensen maar vragen want dat miljoen moet op, maar we wilden een feest voor de hele stad. En dit was juist qua communicatie volgens mij een goed idee om met die communicatie ook al die Dordtenaren te betrekken die normaal niet zo snel op de voorgrond staan om iets te organiseren.

De voorzitter: Helder. Kan ik nog aan iemand hierover het woord geven, want anders zou ik willen voorstellen ...

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: Want dat hoor ik u eigenlijk ...

De heer Portier: Maar ik wil wel een kort antwoord geven op de heer Schalken.

De voorzitter: Oké, ja, gaat u maar uw gang. En dan mijnheer Veldman. Want ik wou met een voorstel komen, maar gaat u uw gang.

De heer Portier: Gewoon het idee dat als je maar advertenties plaatst, dat dan de mensen in de stad die je nooit bereikt, dat die dan ineens met allemaal ideeën aankomen en projecten op gaan zetten. Ja, ik denk dat dat echt een illusie is. Je zult toch altijd the usual suspects krijgen, die altijd wel weten van hoe ze ergens een graantje van mee kunnen pikken. Dus ik denk dat dat echt een illusie is.

De voorzitter: Oké, mijnheer Veldman, heeft u een positievere blik op het geheel?

De heer Veldman: Dat zullen we zien. Nee, voorzitter, even nog naar aanleiding van de eerste tekst van de heer Schalken, want die reflecteerde ook op mijn verzoek aan het college bij de Kadernota, de eerste termijn. Ik weet niet, ik ben dankbaar voor de steun van Beter Voor Dordt, dat ten eerste, maar ik weet niet of het nou echt zo'n goed idee is om een herdenking in het kader van corona, op welke manier dan ook met monumenten of wat dan ook, om dat nou te verknopen of te koppelen aan de viering van 800 jaar stad. Ik denk gevoelsmatig dat dat twee dingen zijn met een ander karakter. Maar goed, de burgemeester heeft daar denk ik in zijn reactie in eerste termijn, nou ja, van gezegd dat daarmee aan de slag wordt gegaan, dus ik wacht dat af. Dan ten aanzien van de opmerking van de heer Portier, dat ben ik niet helemaal met hem eens, dat er alleen the usual suspects. En wellicht zullen die ook meedoen, maar ik ken in mijn omgeving in ieder geval mensen die volgens mij echt nog nooit in contact zijn geweest met de gemeente, die nu wel een, nou ja, iets op poten hebben en daar ook een toezegging op hebben. Dus volgens mij, het werkt in ieder geval op basis van mijn ervaring.

De voorzitter: Oké. Nog heel kort, mijnheer Schalken, want het is nog zes minuten verwijderd van elf uur en ik zou dan toch graag afgerond willen hebben.

De heer Schalken: Nou ja, wat mij betreft ook niet lang voorzitter, maar in reactie op de heer Veldman is het inderdaad niet mijn bedoeling om een iets herdenkingsobject te koppelen aan het feest. Het was wel meer aangehaakt om het feit dat we, dat gaf ik ook aan in het vieren van 800 jaar stad, dat we daarbij ook betrekken, het feit dat er vanwege corona heel veel nieuwe verbindingen zijn ontstaan. En dat je door het vasthouden van die verbinding, dat op een bepaalde manier ook te vieren, ook op die manier stilstaat bij, ja, wat corona ook heeft betekend. Dus zeker niet de koppeling zoals de heer Veldman die nu aangaf, die had ik niet bedoeld.

De voorzitter: Mooi deze verduidelijking. En tegelijkertijd ook een mooie afronding van dit onderwerp. Ik wilde hier nog een voorstel bij doen, want ik hoor toch wel verschillende mensen zeggen van, ja ga je dat nu zo één op één doorschuiven? De Elisabethvloedherdenking komt er ook bij, gaan we dat in elkaar schuiven? Misschien een idee om in september, vrij snel na het reces, om daar toch een onderdeel, een agendapunt van te maken. Met de politieke vraag van, daar moet ... Daar ben ik zo heel erg goed in, in een politieke vraag stellen. Mijnheer Van der Kruijff heeft vast een hele goede politieke vraag, ik hoor hem al er een formuleren. Mijnheer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Ja, ja ik ben al in beeld voorzitter, daar ben ik. Nou, ik had daar inderdaad om gevraagd, om dat te bespreken. Dus wat ik graag zou willen bespreken, hoe we volgend jaar de festiviteiten vormgeven en inhoud geven, wetende dat het gaat over 800 jaar stad. En dat er gepland stond de herdenking van de Elisabethsvloed, wat betekent dat voor de inhoud, maar ook wat betekent dat voor de budgetten? Dus, nou ja, als we het zo formuleren, dan denk ik dat we een brede discussie kunnen hebben. En aanvullend op uw procesvoorstel, denk ik dat het prettig is als het college dat voorbereid, met wat informatie onze kant op, hoe ze dat voor zich ziet. Dat we een handvat hebben om over te praten.

De voorzitter: Jazeker. En dan zou ik het ook willen beperken inderdaad op proces, financiën en dergelijke, maar niet dat we ons direct met de inhoud gaan bemoeien of er een toneelstuk, theater ...

De heer Van der Kruijff: Nee, nee, nee, dat is de bedoeling niet.

De voorzitter: '...' nee nog niet. Nee, maar sommige ...

De heer Van der Kruijff: Ja.

De voorzitter: Willen wel eens heel erg diep zich mee bemoeien met wat er wel waar en niet komt. Ik denk, zullen we het zo maar doen. De griffier heeft er aantekeningen van gemaakt, dus dat gaat richting het college, en we gaan daar nog over horen.

9. Rondvraag

De voorzitter: Dan ben ik nu bij de rondvraag gekomen, heeft er iemand iets voor de rondvraag? Niemand iets voor de rondvraag.

10. Sluiting

De voorzitter: Dan wil ik iedereen bedanken voor zijn bijdragen aan deze toch weer zeer spannende avond, en ik wens u allen een goede nachtrust toe.